VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ HAI
10.3.2025 (11.2 Ất Tỵ)
Số 30 (4164)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

PHÁT TRIỂN DU LỊCH BỀN VỮNG Ở VIỆT NAM NHÌN TỪ THUỴ SỸ:

Chú trọng ba vấn đề

(VH). Vừa qua Chính phủ Thụy Sỹ đã quyết định tài trợ hơn 100 tỉ đồng cho dự án "Du lịch Thụy Sỹ vì sự phát triển bền vững tại Việt Nam" (ST4SD) trong giai đoạn 2024-2027. Dự án được triển khai tại ba tỉnh Hà Giang, Quảng Nam và Đồng Tháp, với mục tiêu hỗ trợ Việt Nam phát triển du lịch bền vững thông qua việc chia sẻ kinh nghiệm và chuyên môn của Thụy Sỹ. [6]

Chính phủ Thụy Sỹ vừa công bố tài trợ hơn 100 tỉ đồng hỗ trợ các tỉnh: Hà Giang, Quảng Nam và Đồng Tháp phát triển du lịch bền vững. Trong ảnh: Dòng sông Nho Quế luôn là điểm tham quan hấp dẫn khi du khách ghé thăm Hà Giang **Ảnh: T.N**

Bảy phát đại bác chào mừng Tổng Bí thư Tô Lâm tới Jakarta, Indonesia [2]

Quản lý báo chí theo hướng kiến tạo để phát triển [3]

Sáp nhập và cơ hội phát triển văn hóa [5]

CUNG ĐƯỜNG DI SẢN QUẢNG NAM:
Khi thiên nhiên hòa quyện cùng văn hóa

[12]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Chuyện bản quyền

● **MINH TUỆ**

Có lần, một anh cán bộ bảo tàng ở địa phương thắc mắc vì sao cán bộ, nhân viên khác ở cơ quan lại lấy dữ liệu trong hồ sơ di tích do anh lập để viết những bài theo yêu cầu cơ quan đặt ra. Anh ta thắc mắc rất căng. Cơ quan không chịu giải quyết, anh ta bèn đưa ra cái chứng nhận đăng ký bản quyền về hồ sơ di tích do một đơn vị dịch vụ bản quyền thụ lý, để chứng minh người khác đã xâm phạm bản quyền của mình.

Anh ta rất hăng nghĩ rằng mình đúng, còn viện dẫn đến công ước này nọ, có lẽ do một "thầy kiện" nào đó mách nước. Người viết thấy bất ngờ bởi sự hiểu biết về quyền tác giả của anh này lại tệ đến thế, mà thái độ lại vô cùng cố chấp.

(Xem tiếp trang 2)

MỞ RỘNG CÁNH CỬA XUẤT KHẨU VĂN HÓA VIỆT NAM
Còn đó những khe cửa hẹp [8+9]

QUẢNG CÁO "LỐ" KẸO RAU KERA:
Phải xử lý thật nghiêm! [4]

Đội tuyển Việt Nam và sự bảo thủ cần thiết [15]

Bảy phát đại bác chào mừng Tổng Bí thư Tô Lâm tới Jakarta, Indonesia

Đúng 13h20 ngày 9.3, chuyên cơ chở Tổng Bí thư BCH Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam Tô Lâm và phu nhân Ngô Phương Ly cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam đã đến Sân bay quân sự Halim Perdanakusuma, thủ đô Jakarta, bắt đầu chuyến thăm cấp Nhà nước Cộng hòa Indonesia, thăm chính thức Ban Thư ký ASEAN từ ngày 9-11.3. Chuyến thăm diễn ra theo lời mời của Tổng thống Cộng hòa Indonesia, Chủ tịch đảng Phong trào Indonesia vĩ đại (Gerindra) Prabowo Subianto, và Tổng Thư ký ASEAN Kao Kim Hourn.

Đón Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam tại Sân bay quân sự Halim Perdanakusuma, về phía Indonesia có: Bộ trưởng Bộ Hàng hải và Thủy sản Sakti Wahyu Trenggono; Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Indonesia tại Việt Nam Denny Abdi và nhiều quan chức Indonesia. Phía Việt Nam có Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Việt Nam tại Indonesia Tạ Văn Thông và phu nhân; Đại sứ, Trưởng Phái đoàn Đại diện Thường trực Việt Nam tại ASEAN Tôn Thị Ngọc Hương, cùng đông đảo cán bộ Đại sứ quán và Phái đoàn Việt Nam tại ASEAN.

Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân từ trên máy bay bước xuống thảm danh dự, đi giữa hai hàng tiêu binh, dừng lại trước quốc kỳ hai nước và cúi chào; bắt tay các quan chức Indonesia và đại diện phía Việt Nam ra đón. Tại Sân bay quân sự Halim Perdanakusuma, bảy phát đại bác bắn chào mừng, nghi thức trang trọng thể hiện sự coi trọng của Indonesia đối với chuyến thăm của Tổng Bí thư và phu nhân cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam. Đây là chuyến thăm đầu tiên của Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam tới Indonesia sau gần 8 năm (kể từ tháng 8.2017) và là chuyến thăm lịch sử, cũng là lần đầu tiên Tổng Bí thư Việt Nam thăm Ban Thư ký ASEAN.

Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân đến Sân bay quân sự Halim Perdanakusuma, Jakarta
Ảnh: TTXVN

Chuyến thăm diễn ra đúng dịp Việt Nam kỷ niệm 70 năm thiết lập quan hệ ngoại giao với Indonesia, là nước đầu tiên ở Đông Nam Á thiết lập quan hệ ngoại giao với Việt Nam năm 1955. Sau 70 năm, nhất là sau khi quan hệ Đối tác Chiến lược được thiết lập (năm 2013), hợp tác giữa hai nước ngày càng toàn diện và sâu rộng hơn; trao đổi đoàn, tiếp xúc cấp cao diễn ra thường xuyên cả trên bình diện song phương và diễn đàn đa phương. Chuyến thăm cũng diễn ra đúng vào dịp kỷ niệm 30 năm Việt Nam gia nhập ASEAN, dấu mốc lịch sử khởi đầu cho tiến trình hội nhập khu vực và quốc tế. Những đóng góp của Việt Nam gắn liền với những bước phát triển đầy ý nghĩa của ASEAN, góp phần củng cố Cộng đồng ASEAN đoàn kết, tự cường và rộng mở. **P.V**

Chuyện bản quyền

(Tiếp theo trang 1)

Anh ta có chấp bút nhưng do cơ quan, đơn vị ra chủ trương, ngân sách bỏ ra để đầu tư lập hồ sơ, phân công anh ta thực hiện với sự tham góp của nhiều người về tư liệu và tham gia ý kiến. Vậy bản quyền có thuộc về anh ta? Vả chăng, hồ sơ di tích là một hồ sơ hành chính nhà nước, không phải tác phẩm nghệ thuật của một cá nhân nào tự sáng tạo, có thể thuộc về một cá nhân được chăng? Vậy nhưng đơn vị làm dịch vụ đăng ký quyền tác giả vẫn làm giấy chứng nhận, thật không hiểu nổi. Đó mới chỉ là những tri thức sơ đẳng về quyền tác giả, quyền sở hữu trí tuệ, chưa phải là vấn đề gì sâu xa, phức tạp, mà vẫn xuất hiện những nhận thức sai lệch.

Lại một thực tế khác, trong lĩnh vực khoa học xã hội, một số người nghiên cứu tỏ vẻ bất bình vì mới công bố (đăng phát, xuất bản) những gì do chính mình khám phá, phát hiện, ít lâu sau liền bị một người nào đó "cóp", sửa đổi câu từ xóa dấu vết, một cách "vô tư" biến thành cái của họ, tất nhiên không ghi viện dẫn lấy ở đâu hay do chính mình phát hiện. Có người ngán cái cảnh mình đổ bao mồ hôi, tâm não, vượt qua bao gai góc xông lên trước hòng tìm ra cái gì đó mới mẻ, thì có kẻ lẽo đẽo đi sau nhặt đi mất. Có người không muốn khám phá gì nữa. Bảo đi khiếu nại nếu thấy người khác xâm phạm, người ta bảo thôi, đã quá mệt. Sự xâm phạm bản quyền nguy hại ở chỗ, chính nó là sự bất công, có thể "đánh gục" ý chí khám phá, sáng tạo của người nghiên cứu chân chính, và suy ra nó khiến sự sáng tạo xã hội bị hạn chế, gây thiệt hại rất lớn cho sự nghiệp chung.

Trước kia, khi ta chưa hội nhập quốc tế, tham gia luật chơi của toàn cầu, người ta dễ "du di" khi có nơi này chỗ khác chưa thực hiện đúng về quyền sở hữu trí tuệ. Từ khi Luật Sở hữu trí tuệ ra đời và Công ước quốc tế liên quan được phê chuẩn tham gia, việc thực thi pháp luật được đặt lên hàng đầu và có nhiều tiến triển. Nhưng quán tính, tâm lý "xài chùa" vẫn tồn tại ở một số người. Còn nhớ, khi tập huấn về quyền tác giả cách nay đã lâu, một diễn giả đã phát biểu rằng thực hiện nghiêm túc quyền tác giả về văn học, nghệ thuật đối với tác phẩm văn học dành cho thiếu nhi dịch từ nước ngoài là cũng để cho sáng tác văn học thiếu nhi trong nước phát triển. Nghĩa là anh phải xin phép người nắm quyền tác giả, thỏa thuận bằng vật chất, trước khi dịch và xuất bản. Cũng có nghĩa là giá thành sách phải cộng cả tiền bản quyền, nhiều hơn là xuất bản "chui". Nhưng sao từ ấy lại khiến sáng tác văn học thiếu nhi trong nước phát triển? Là vì, theo vị diễn giả ấy, giá thành sách dịch cao ắt khiến giới sáng tác trong nước phải ra công sáng tạo để có giá thành hạ hơn. Có nghĩa là anh phải chơi đúng luật, chấp nhận tốn kém để nội lực mạnh mẽ hơn, chứ không thể khác.

Hiện nay Đảng và Nhà nước có chủ trương tạo bước đột phá về khoa học công nghệ, thì quyền sở hữu trí tuệ cũng nên hết sức lưu ý. Kết quả sáng tạo tác phẩm, phát minh, sáng chế như thế nào, và nhà nước sẽ bảo hộ ở mức độ nào. Quyền tác giả văn học, nghệ thuật, quyền sở hữu khoa học công nghệ trong trường hợp nào thì thuộc về ai phải được xác định. Ai là người xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ phải xử lý rõ ràng, rành mạch, thích đáng. Tạo bước đột phá về khoa học công nghệ là chủ trương lớn, nhưng để thực thi hiệu quả, trước tiên phải sửa đổi luật để làm tiền đề, với luật khoa học công nghệ là đương nhiên, nhưng các nhà làm luật cũng nên cân nhắc sửa đổi các luật liên quan, trong đó có Luật Sở hữu trí tuệ. Hắn đó là những việc nhà nước đang phải tính toán. Luật Sở hữu trí tuệ được xây dựng tốt, thực thi tốt sẽ tạo điều kiện tốt cho văn học, nghệ thuật và khoa học công nghệ phát triển. Nhược bằng ngược lại, nó sẽ hạn chế các nỗ lực sáng tạo của từng cá nhân và của cả cộng đồng, sự phát triển văn học nghệ thuật, khoa học công nghệ sẽ khó đạt mức cao.■

Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ cho ý kiến về 5 dự án luật tại phiên họp thứ 43

Văn phòng Quốc hội cho biết, theo dự kiến, phiên họp thứ 43 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ diễn ra trong 2,5 ngày (ngày 10-11.3 và chiều 14.3), tại phòng họp Tân Trào, Nhà Quốc hội. Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn phát biểu khai mạc và cùng các Phó Chủ tịch Quốc hội thay phiên điều hành nội dung Phiên họp. Tại phiên họp này, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ cho ý kiến về 5 dự án Luật, gồm: Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hóa; Luật Đường sắt (sửa đổi); Luật Bảo vệ dữ liệu cá nhân; Luật Tình trạng khẩn cấp; Luật Tham gia lực lượng gìn giữ hòa bình của Liên Hợp Quốc.

Bên cạnh đó, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ xem xét dự thảo Nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về giải thích quy định về tiêu chuẩn "tổ chức đảng, đoàn thể trong sạch, vững mạnh" trong Luật Thi đua, khen thưởng. Ủy ban Thường vụ Quốc hội cũng cho ý kiến về việc giải trình, tiếp thu, chỉnh lý 3 dự thảo Luật, gồm: Luật Thuế tiêu thụ đặc biệt (sửa đổi); Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp (sửa đổi); Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp. Về công tác giám sát, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ xem xét Báo cáo công tác dân nguyện của Quốc hội tháng 2.2025.

Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ cho ý kiến về việc giảm tiền thuê đất năm 2024 và việc ban hành Nghị định của Chính phủ quy định việc giảm tiền thuê đất năm 2024. Tại Phiên họp, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ cho ý kiến về việc tổng kết kỳ họp bất thường lần thứ 9, Quốc hội khóa XV. **B.N**

Tuyển chọn 32 giáo viên đi dạy tiếng Việt tại Lào nhiệm kỳ 2025-2027

Bộ GD&ĐT vừa thông báo tuyển chọn giáo viên, giảng viên Việt Nam đi dạy tiếng Việt tại nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào nhiệm kỳ 2025-2027, với số lượng 32 người. Đối tượng dự tuyển là giáo viên, giảng viên biên chế hoặc hợp đồng dài hạn từ một năm trở lên; đang giảng dạy tại các cơ sở giáo dục phổ thông, cơ sở giáo dục đại học, trường cao đẳng sư phạm; ưu tiên ứng viên có kinh nghiệm giảng dạy chuyên ngành tiếng Việt, Văn học hoặc Ngôn ngữ học, đang công tác tại các địa phương có kết nghĩa với các tỉnh của Lào, giáp biên giới với Lào, đã từng giảng dạy tại Lào, biết tiếng Lào. Về độ tuổi, nam không quá 55 tuổi, nữ không quá 50 tuổi.

Bộ GD&ĐT Việt Nam chi trả sinh hoạt phí 720 USD/tháng; bảo hiểm y tế; mua vé máy bay 1 lượt đi và 1 lượt về cho 1 nhiệm kỳ công tác. Hồ sơ dự tuyển gồm: Đơn đăng ký dự tuyển đi dạy tiếng Việt ở nước ngoài có xác nhận của cơ quan quản lý có thẩm quyền cử đi dự tuyển; cam kết thực hiện trách nhiệm của giáo viên được cử đi dạy tiếng Việt tại Lào nhiệm kỳ 2025-2027; công văn giới thiệu của cơ quan có thẩm quyền cử đi dự tuyển; bản sao hợp lệ Quyết định tuyển dụng hoặc Hợp đồng lao động; sơ yếu lý lịch có xác nhận của cơ quan công tác; bản sao hợp lệ Sổ bảo hiểm xã hội; giấy khám sức khỏe cho người đi lao động tại nước ngoài theo quy định của Bộ Y tế; bản sao hợp lệ các loại văn bằng, chứng chỉ.

Hồ sơ gửi bằng đường bưu điện đến Bộ GD&ĐT theo địa chỉ: Cục Hợp tác quốc tế - Bộ Giáo dục và Đào tạo, 35 Đại Cồ Việt, Hai Bà Trưng, Hà Nội. Thời gian nhận hồ sơ trước ngày 31.5.2025. Ứng viên trúng sơ tuyển sẽ được Bộ GD&ĐT thông báo, hướng dẫn các thủ tục tiếp theo. **V.D**

Quản lý báo chí theo hướng kiến tạo để phát triển

● THU SÂM

Đó là ý kiến chỉ đạo của Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng tại buổi làm việc với Cục Báo chí, ngày 7.3 tại Hà Nội. Cùng dự có Ủy viên dự khuyết Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Thứ trưởng Thường trực Lê Hải Bình; Thứ trưởng Phan Tâm; Cục trưởng Cục Báo chí Lưu Đình Phúc; Cục trưởng Cục Phát thanh, Truyền hình và Thông tin điện tử Lê Quang Tự Do.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng phát biểu chỉ đạo tại buổi làm việc Ảnh: TR.HUẤN

Chia sẻ cảm xúc lần đầu tiên làm việc với Cục Báo chí, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, ngay sau khi tiếp nhận nguyên trạng năm đơn vị thuộc Bộ TT&TT, Bộ VHTTDL đã tổ chức Hội nghị giao ban tháng 3 để triển khai công việc và đã có kế hoạch sớm làm việc với các đơn vị mới sáp nhập. Nhìn nhận quản lý báo chí là lĩnh vực khó nhưng với tinh thần công việc không bị ngắt quãng mà luôn phát huy hiệu quả, Bộ trưởng mong muốn Cục Báo chí tiếp tục phát huy hiệu quả, hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Báo cáo tại buổi làm việc, Cục trưởng Cục Báo chí Lưu Đình Phúc cho biết, Cục Báo chí là tổ chức hành chính trực thuộc Bộ, thực hiện chức năng tham mưu, giúp Bộ trưởng quản lý nhà nước và thực thi pháp luật trong lĩnh vực báo in và báo điện tử, gồm báo in, tạp chí in, báo điện tử, tạp chí điện tử, bản tin thông tấn, bản tin, đặc san. Cục được thành lập đến nay đã gần 22 năm, từng có thời gian là cơ quan của Bộ VHTT, sau đó chuyển về Bộ TT&TT và nay lại được quay trở về với Bộ VHTTDL. Về Bộ mới với chức năng quản lý nhà nước về VHTTDL, trong đó văn hóa được xác định là nền tảng, thể thao là sức khỏe và du lịch là sự phát triển bền vững, Cục đã xác định phải kiên định mục tiêu, quyết liệt hành động, lựa chọn đúng nhiệm vụ trọng tâm, tạo đột phá trong công việc.

Cục trưởng Cục Báo chí cho biết, với những quan điểm chỉ đạo mới, báo chí trong giai đoạn mới cũng cần xác định phải lấy văn hóa làm nền tảng, tạo sự đồng thuận trong xã hội, khơi dậy khát vọng phồn vinh, hạnh phúc, xây dựng con người Việt Nam có ý chí vươn lên, tự lực, tự cường. Về quản lý nhà nước về mặt báo chí cũng cần xây dựng được đội ngũ báo chí tinh gọn, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả, thực hiện tốt chức năng dẫn dắt và định hướng dư luận xã hội. Tại buổi làm việc, Cục trưởng Lưu Đình Phúc đã cung cấp bức tranh toàn cảnh về báo chí cả nước và cho biết, hiện Cục đang xây dựng dự thảo Luật Báo chí (sửa đổi) để trình Quốc hội vào năm nay; xây dựng Nghị định tiền bản quyền trong lĩnh vực báo chí; hoàn thiện Quy hoạch mạng lưới cơ sở báo chí, phát thanh truyền hình, thông tin điện tử, cơ sở xuất bản thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn 2050; đang triển khai thực hiện Chiến lược chuyển đổi số báo chí đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 của Thủ tướng Chính phủ...

Đánh giá cao những kết quả mà Cục Báo chí đã đạt được trong công tác quản lý nhà nước về báo chí trong thời gian qua, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết, kể từ khi thành lập, Cục Báo chí đã có bước tiến dài, thực hiện tốt chức năng quản lý nhà nước về mặt báo chí. Từ đó giúp cho báo chí Cách mạng Việt Nam trở thành một dòng chảy chính thống, truyền năng lượng tích cực, tạo sự đồng tâm, đoàn kết thực hiện thắng lợi các nghị quyết, chủ trương của Đảng, Nhà nước.

Bộ trưởng cũng đánh giá, với đội ngũ biên chế còn chưa nhiều nhưng Cục đã hoàn thành một khối lượng lớn công việc, giúp hoàn thiện khung khổ pháp lý về báo chí có "tuổi thọ", độ dài hơn về thời gian. Cục cũng đã xử lý tốt các vi phạm, sai phạm trong lĩnh vực báo chí để đưa các cơ quan báo chí hoạt động đúng tôn chỉ, mục đích. Chia sẻ với những khó khăn trong công tác quản lý nhà nước về báo chí, nhất là trong bối cảnh khoa học công nghệ, mạng xã hội phát triển như vũ bão, mong muốn của xã hội cũng ngày càng cao hơn, với tinh thần nhìn lại để tiến xa hơn, Bộ trưởng mong muốn những cố gắng, nỗ lực ấy sẽ tiếp tục được phát huy để góp phần thực hiện tốt hơn chức năng quản lý nhà nước của Bộ.

Về các nhiệm vụ triển khai trong năm 2025, Bộ trưởng chỉ đạo, Cục phải tập trung cho công tác xây dựng thể chế bởi thể chế như lời của Tổng Bí thư Tô Lâm chính là "điểm nghẽn của điểm nghẽn". Khi xây dựng luật và các văn bản pháp luật, Cục cần tiến hành trên tinh thần không phải để cấm mà là để kiến tạo cho sự phát triển. Trong quá trình xây dựng luật phải am hiểu thực tiễn, lắng nghe nhiều chiều, thấm nhuần, bổ sung được tinh thần của Nghị quyết 57-NQ/TW về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia vào Luật Báo chí. Trong thời gian tới, Cục cần khẩn trương hoàn thiện dự thảo Luật Báo chí (sửa đổi) để trình lãnh đạo Bộ xem xét; sớm hoàn thiện Quy hoạch báo chí, Quy hoạch mạng lưới báo chí; đẩy mạnh truyền thông chính sách; chuyển đổi số trong lĩnh vực báo chí; tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra đối với các hoạt động báo chí. Đồng thời tham mưu cho lãnh đạo Bộ để minh định rõ chức năng giữa các cơ quan quản lý về báo chí và giữa Cục với các cơ quan chủ quản của các cơ quan báo chí.

Bộ trưởng cũng yêu cầu Cục Báo chí tiếp tục thực hiện công tác tinh gọn bộ máy theo tinh thần của Nghị quyết 18 về sắp xếp, tổ chức bộ máy, tránh để cơ quan nhà nước là nơi trú ẩn an toàn của công chức yếu kém... Bộ trưởng mong muốn với tư cách là cơ quan quản lý nhà nước về báo chí, Cục Báo chí nên tổ chức một giải báo chí xứng tầm, chất lượng, khuyến khích, động viên tinh thần của các cơ quan thông tấn báo chí, các nhà báo tham gia. Là cơ quan quản lý nhà nước về báo chí, Bộ trưởng chỉ đạo, Cục Báo chí sớm xây dựng kế hoạch kỷ niệm 100 năm Báo chí Cách mạng Việt Nam. Đồng thời mong muốn Cục sẽ có khí thế mới, niềm tin mới, khát vọng mới để cùng cả Bộ đóng góp, vững bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên ấm no, phồn vinh, hạnh phúc của dân tộc. ■

Tổ chức chu đáo, an toàn Giỗ Tổ Hùng Vương

Tỉnh Phú Thọ vừa cung cấp thông tin báo chí về Giỗ Tổ Hùng Vương và Tuần Văn hóa - Du lịch Đất Tổ năm Ất Tỵ 2025. Đây là hoạt động nhằm giới thiệu quảng bá du lịch Phú Thọ, tăng cường thông tin giúp du khách dễ dàng tiếp cận với các tour tuyến, sản phẩm, dịch vụ du lịch trong hành trình về với cội nguồn.

Giỗ Tổ Hùng Vương và Tuần Văn hóa - Du lịch Đất Tổ năm Ất Tỵ 2025 là sự kiện có ý nghĩa đặc biệt, thể hiện lòng thành kính, tri ân công đức các Vua Hùng; đồng thời là dịp để giới thiệu, quảng bá hình ảnh quê hương Đất Tổ. Để công tác thông tin, tuyên truyền đạt hiệu quả cao, ông Nguyễn Huy Ngọc, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Phú Thọ đề nghị Sở VHTTDL, cơ quan quản lý báo chí của tỉnh thực hiện tốt nhiệm vụ vai trò quản lý nhà nước về báo chí, đảm bảo môi trường tác nghiệp thuận lợi cho phóng viên, nhà báo hoạt động trên địa bàn; chủ động nắm bắt, tổng hợp các ý kiến từ đội ngũ phóng viên, nhà báo, kịp thời xem xét, giải quyết theo thẩm quyền, qua đó nâng cao hiệu quả phối hợp và hỗ trợ báo chí; tổ chức tốt hoạt động của Trung tâm Báo chí phục vụ tuyên truyền về sự kiện.

Ông Nguyễn Đắc Thủy, Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Phú Thọ cho biết, Ban Tổ chức Giỗ Tổ Hùng Vương đang hoàn tất công tác chuẩn bị để đảm bảo lễ hội được tổ chức chu đáo, an toàn với phần lễ trang nghiêm, trọng thể, mang tính cộng đồng sâu sắc; phần hội với các hình thức hoạt động vui tươi, lành mạnh, an toàn, tiết kiệm; kết hợp hài hòa giữa các hoạt động văn hóa dân gian truyền thống và hiện đại. Chương trình sẽ tạo sức lan tỏa rộng rãi và sự hài lòng cho đồng bào, du khách thập phương về viếng thăm mộ Tổ. So với năm 2024, quy mô sự kiện năm 2025 lớn hơn nhiều, các hoạt động thể thao, văn hóa, du lịch được tổ chức quy mô hơn, đồng thời công tác tuyên truyền được tiến hành trước một tháng, Phú Thọ dự kiến sẽ đón khoảng 4 triệu lượt khách.

Trả lời về việc đảm bảo vấn đề an ninh, trật tự trước, trong và sau Lễ Giỗ Tổ, ông Thủy cho biết, Phú Thọ đặc biệt quan tâm đến việc đảm bảo an ninh, trật tự, do vậy sẽ tăng cường nhân sự tương ứng với quy mô các hoạt động trong dịp Lễ Giỗ Tổ dự kiến sẽ diễn ra trong 10 ngày với khoảng 30 nội dung. Về thời gian và những sự kiện thường niên, các chương trình nghệ thuật lớn sẽ không thay đổi so với các nội dung đã ban hành theo kế hoạch, tuy nhiên những sự kiện văn hóa dân gian truyền thống, hoạt động cộng đồng, lễ hội đường phố do cấp huyện tham gia sẽ có những thay đổi để phù hợp với điều kiện thực tế. Chương trình chi tiết sẽ được công bố trong tuần tới.

Ông Phạm Tiến Đạt, Giám đốc Khu Di tích lịch sử Đền Hùng cho biết, để phục vụ du khách trong nước và quốc tế về với Đền Hùng được tốt hơn, Ban Quản lý sẽ quy hoạch lại các hàng quán, dịch vụ, đảm bảo an ninh, di dời các điểm bán hàng khu vực Đền Giếng để tránh tối đa việc ùn tắc và những sự cố phát sinh. **V.D**

QUẢNG CÁO "LỐ" KẸO RAU KERA:

Phải xử lý thật nghiêm!

● THÙY TRANG - THU TRANG

Liên quan đến việc Hoa hậu Thùy Tiên, Quang Linh Vlogs và Hằng Du Mục tham gia quảng cáo kẹo rau Kera với những thông tin sai lệch về công dụng và hàm lượng chất xơ của sản phẩm đã dấy lên làn sóng bức xúc, phẫn nộ trong dư luận.

Mặc dù nhóm người này đã lên tiếng xin lỗi nhưng hành vi quảng cáo sai sự thật của họ vẫn đang là một vấn đề nghiêm trọng, đòi hỏi cơ quan chức năng cần có biện pháp xử lý nghiêm.

Quảng cáo "thổi phồng"

Những ngày qua, sản phẩm kẹo rau Kera bỗng chốc trở thành tâm điểm tranh luận trên các nền tảng mạng xã hội sau khi được quảng cáo rầm rộ bởi các nhân vật như Hoa hậu Nguyễn Thúc Thùy Tiên, Quang Linh Vlogs và TikToker Hằng Du Mục. Qua quảng cáo, những người này liên tục khẳng định rằng, mỗi viên kẹo Kera chứa lượng chất xơ tương đương với… một đĩa rau, làm cho người tiêu dùng tin đây là một giải pháp thay thế tiện lợi và hiệu quả cho rau củ trong chế độ ăn hằng ngày.

Tuy nhiên, kết quả kiểm nghiệm sản phẩm từ Viện Đo lường chất lượng quốc gia (do người tiêu dùng nghi ngờ nên mang đến kiểm tra) lại cho thấy mỗi viên kẹo chỉ chứa khoảng 16mg chất xơ, tương đương với 1/6 quả chuối, con số thấp hơn rất nhiều so với những gì đã được quảng cáo. Điều này gây bức xúc trong cộng đồng vì người tiêu dùng đã bị lừa dối một cách trắng trợn. Trước thông tin này, Cục An toàn thực phẩm (Bộ Y tế) đã yêu cầu các cơ quan chức năng, bao gồm Sở An toàn thực phẩm TP.HCM và Sở Y tế Đắk Lắk rà soát toàn bộ quy trình quảng cáo và sản xuất sản phẩm này, xử lý nghiêm các vi phạm (nếu có) theo đúng quy định, đồng thời công bố kết quả kiểm tra trên các phương tiện thông tin, nhằm bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và đảm bảo tính minh bạch. Được biết, kẹo rau củ Kera do Công ty cổ phần Tập đoàn Chị em rọt (địa chỉ tại phường An Phú, TP Thủ Đức, TP.HCM) công bố; sản xuất tại Công ty cổ phần ASIA LIFE (địa chỉ xã Ea Tu, TP Buôn Ma Thuột, Đắk Lắk).

Liên quan đến một số người nổi tiếng, người có ảnh hưởng trong xã hội quảng cáo sản phẩm kẹo rau củ Kera vi phạm quy định trên một số website, Facebook, TikTok... Cục An toàn thực phẩm cũng đã có văn bản gửi Cục Phát thanh truyền hình và thông tin điện tử và Cục Văn hóa cơ sở (Bộ VHTTDL), đề nghị phối hợp kiểm tra thông tin và xử lý các vi phạm để pháp luật được thực thi nghiêm minh, ngăn ngừa kịp thời các vi phạm quảng cáo thực phẩm. Trong hoạt động quảng cáo hiện nay, việc sử dụng người nổi tiếng, người có tầm ảnh hưởng, người được xã hội chú ý để quảng cáo các sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ đang ngày càng phổ biến, đem lại hiệu quả lớn cho doanh nghiệp. Tuy nhiên nó cũng đặt ra vấn đề quản lý nội dung quảng cáo do chủ thể này thực hiện.

Chúng ta không thể phủ nhận rằng người tiêu dùng tin tưởng vào những nghệ sĩ nổi tiếng và KOLs, chính vì vậy, khi họ tham gia quảng cáo sản phẩm, công chúng thường có xu hướng tin vào chất lượng sản phẩm mà họ quảng bá. Việc các nghệ sĩ này thiếu trách nhiệm trong việc kiểm tra chất lượng sản phẩm, hoặc thậm chí cố tình thổi phồng công dụng của nó, đã gây ra sự hoang mang và thất vọng lớn trong cộng đồng. Nhiều người tiêu dùng bức xúc cho rằng, hành vi quảng cáo sai sự thật của Thùy Tiên, Quang Linh Vlogs và Hằng Du Mục là hành động vi phạm nghiêm trọng, trực tiếp xâm phạm quyền lợi người tiêu dùng và vi phạm các quy định về quảng cáo. Với sức ảnh hưởng trong cộng đồng, họ đã lợi dụng niềm tin của công chúng để truyền tải thông tin sai lệch. Việc quảng cáo sản phẩm không đúng sự thật không chỉ đe dọa trực tiếp sức khỏe người tiêu dùng mà còn tạo ra kỳ vọng ảo về chất lượng sản phẩm, làm tổn hại nghiêm trọng đến lòng tin của xã hội.

Từ hình mẫu đến cú vấp quảng cáo sai sự thật

Đây không phải là lần đầu tiên nghệ sĩ và KOLs quảng cáo các sản phẩm không đảm bảo chất lượng, gây bức xúc trong cộng đồng. Những năm gần đây, nhiều vụ việc tương tự đã xảy ra, từ các sản phẩm làm đẹp đến thực phẩm chức năng. Những sự cố này cho thấy rõ ràng sự thiếu trách nhiệm của những người có tầm ảnh hưởng trong xã hội. Chính vì vậy, cần có những biện pháp xử lý nghiêm và quyết liệt để ngăn chặn tình trạng quảng cáo sai sự thật, bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng.

Vụ việc kẹo rau Kera không chỉ đơn thuần là một sai sót trong quảng cáo mà là một ví dụ điển hình về sự thiếu trách nhiệm của những người có tầm ảnh hưởng trong xã hội. Hành vi quảng cáo sai sự thật đã ảnh hưởng trực tiếp đến niềm tin của người tiêu dùng, đồng thời tạo ra một tiền lệ nguy hiểm cho thị trường sản phẩm tiêu dùng tại Việt Nam. Trước khi dính vào vụ lùm xùm quảng cáo kẹo rau củ Kera, Hoa hậu Thùy Tiên và Quang Linh Vlogs đều là những nhân vật được cộng đồng yêu mến nhờ các hoạt động thiện nguyện và cách ứng xử đẹp, gần gũi. Thùy Tiên, với danh hiệu Hoa hậu Hòa bình Quốc tế 2021, đã gây ấn tượng khi không chỉ tích cực tham gia các hoạt động xã hội mà còn luôn truyền tải thông điệp tích cực đến cộng đồng. Quang Linh Vlogs với những dự án giúp đỡ người dân khó khăn ở các vùng sâu, vùng xa, cũng đã chiếm được cảm tình từ người hâm mộ. Trang Facebook Quang Linh Vlogs và Hằng Du Mục có đến 2,2 triệu người theo dõi; còn Thùy Tiên với 2,6 triệu người theo dõi, họ đều là người của công chúng, có tầm ảnh hưởng lớn trong cộng đồng.

Tuy nhiên, vụ việc quảng cáo sai sự thật về sản phẩm kẹo rau Kera đã khiến hình ảnh của họ bị tổn hại nặng nề. Dù đã có lời xin lỗi nhưng sự thật là cộng đồng, khán giả giờ đây cảm thấy rất thất vọng. Họ đã từng là những tấm gương để người khác noi theo, nhưng vì lợi ích cá nhân mà bất chấp để quảng cáo "lố", để sai phạm xảy ra, việc khán giả quay lưng là điều không thể tránh khỏi. "Mua danh ba vạn, bán danh ba đồng" thật sự rất phù hợp trong trường hợp này. Hình ảnh của các KOLs này đã mất đi giá trị không chỉ vì sai lầm trong quảng cáo, mà còn vì sự thiếu trách nhiệm khi đứng ra bảo chứng cho một sản phẩm không rõ ràng.

Theo khoản 15 Điều 34 Nghị định Số 38/2021/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực văn hóa và quảng cáo, hành vi quảng cáo sai sự thật hoặc gây nhầm lẫn về khả năng cung cấp sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ, cũng như về số lượng, chất lượng, giá trị và công dụng của sản phẩm… sẽ bị phạt từ 60 triệu đồng đến 80 triệu đồng. Trong vụ việc này, Hằng Du Mục, Quang Linh Vlogs và Hoa hậu Thùy Tiên đã quảng cáo sai về công dụng, tác dụng và giá trị của kẹo rau Kera, gây nhầm lẫn cho người tiêu dùng. Họ sẽ phải chịu trách nhiệm pháp lý về hành vi này, không thể chỉ xin lỗi là xong. ■

Kẹo rau được quảng cáo rầm rộ trong các phiên livestream Ảnh: KERA VIETNAM

Cục An toàn thực phẩm ra khuyến cáo

Trước tình trạng quảng cáo "thổi phồng" công dụng thực phẩm chức năng đang ngày càng tràn lan, Cục An toàn thực phẩm (Bộ Y tế) vừa phát đi cảnh báo, đề nghị người tiêu dùng thận trọng với những lời hứa hẹn "thần kỳ" mà các sản phẩm này mang lại. Theo đó, hiện nay, trên các nền tảng mạng xã hội như Facebook, TikTok, Shopee,… không khó bắt gặp các quảng cáo của TikToker, KOLs, KOCs hay Influencers hứa hẹn những hiệu quả "thần kỳ" như giảm cân nhanh chóng, làm đẹp da tức thì, tăng cường sức khỏe vượt trội. Nhiều trường hợp, những nhân vật có sức ảnh hưởng trên mạng xã hội đã "thổi phồng" công dụng của thực phẩm chức năng, khiến người tiêu dùng lầm tưởng về khả năng thật sự của sản phẩm.

Hệ quả của những quảng cáo này không chỉ là sự thất vọng khi sản phẩm không như mong đợi, mà còn tiềm ẩn nguy cơ gây hại đến sức khỏe… Cục An toàn thực phẩm khuyến cáo, để tránh rơi vào bẫy của những quảng cáo thiếu căn cứ, người dân cần: Tìm hiểu kỹ thông tin sản phẩm, không tin vào những quảng cáo quá đà, tham khảo ý kiến chuyên gia và chọn mua sản phẩm từ nguồn uy tín. Tránh mua sản phẩm không rõ nguồn gốc, không có nhãn mác đầy đủ, đặc biệt là các sản phẩm bán tràn lan trên mạng.

Sáp nhập và cơ hội phát triển văn hóa

● PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Sáp nhập các đơn vị hành chính không chỉ là một bước đi nhằm tinh gọn bộ máy quản lý, mà còn là cánh cửa mở ra những cơ hội lớn để thúc đẩy sự phát triển văn hóa bền vững. Khi ranh giới hành chính được sắp xếp lại, nguồn lực đầu tư cho văn hóa, nghệ thuật có thể được tối ưu hóa, tạo điều kiện xây dựng những trung tâm văn hóa quy mô hơn, nâng cao chất lượng bảo tồn di sản, và khuyến khích sự giao thoa văn hóa giữa các địa phương…

Khi một vùng đất chuyển mình, khi tên gọi của một ngôi làng, một huyện dần trôi vào quá khứ, điều gì sẽ còn mãi? Văn hóa không phải là thứ có thể đo đếm bằng con số mà là linh hồn của mỗi miền quê, là những phong tục, tập quán, là những câu chuyện được truyền từ đời này sang đời khác.

Bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa

Sáp nhập các đơn vị hành chính, về bản chất là một sự sắp xếp lại để phát triển hiệu quả hơn, nhưng ẩn sâu trong đó là một thách thức lớn: Làm thế nào để những nét riêng biệt không bị phai nhạt, làm sao để những lễ hội, những ngôi đình cổ kính, những làn điệu dân ca không trở thành những ký ức xa vời?

Một ngôi làng nhỏ từng náo nức tổ chức hội làng mỗi năm, nay trở thành một phần của đô thị lớn hơn, liệu hội làng ấy có còn được duy trì? Một dòng họ từng là niềm tự hào của cả vùng, nay trong địa phận mới, liệu có còn được nhắc đến với sự kính trọng như xưa? Khi bản đồ thay đổi, liệu những giá trị văn hóa tích tụ qua bao đời có còn nguyên vẹn? Nhưng nếu nhìn từ một góc độ khác, sáp nhập không phải là kết thúc mà có thể là một cơ hội mới. Khi các vùng đất được quy hoạch một cách bài bản hơn, nguồn lực được tập trung hiệu quả hơn, công cuộc bảo tồn văn hóa cũng có thể bước sang một trang mới. Những di sản từng bị lãng quên có thể được đầu tư để trở thành điểm đến văn hóa, những nghệ nhân từng chỉ truyền dạy trong phạm vi làng xóm nay có cơ hội chia sẻ tài năng trên một sân khấu rộng lớn hơn. Nếu có chính sách đúng đắn và sự chung tay của cộng đồng, sáp nhập không làm mất đi bản sắc, mà sẽ mở ra không gian để bản sắc ấy tỏa sáng.

Văn hóa không biến mất khi ranh giới hành chính thay đổi, nhưng nó sẽ mất đi nếu con người quên đi trách nhiệm gìn giữ. Vì vậy, giữa những đổi thay vẫn cần những bàn tay nắm giữ những giá trị xưa, vẫn cần những người kể lại câu chuyện cũ, để dù tên làng có đổi, hồn quê vẫn mãi nguyên vẹn. Khi ranh giới hành chính thay đổi, khi những cái tên thân thuộc của làng, xã dần lùi về trong ký ức, làm thế nào để những giá trị văn hóa đặc trưng không bị cuốn theo dòng chảy của sự sáp nhập? Văn hóa không đơn thuần là những công trình vật chất, mà còn là những câu chuyện, phong tục, tín ngưỡng đã bồi đắp qua bao thế hệ. Nó không thể chỉ được lưu giữ bằng những dòng chữ trong báo cáo hay những con số trong kế hoạch phát triển. Văn hóa chỉ sống khi con người gìn giữ nó trong đời sống hằng ngày, khi mỗi lễ hội vẫn còn người tham dự, khi mỗi làn điệu dân ca vẫn có người cất lên, khi mỗi ngôi đình, ngôi chùa vẫn còn dấu chân những người thành tâm tìm về.

Vậy làm thế nào để những bản sắc ấy không bị mờ nhạt khi một địa phương nhỏ nay trở thành một phần của một thực thể hành chính lớn hơn? Đầu tiên, đó là trách nhiệm của chính quyền trong việc xây dựng chính sách bảo tồn phù hợp, đảm bảo mỗi giá trị văn hóa không chỉ được nhìn nhận như một di sản quá khứ mà còn là một phần không thể tách rời của tương lai. Chúng ta cần có những cơ chế để ghi nhận, lưu giữ và phát huy các di sản văn hóa phi vật thể, từ những làng nghề truyền thống cho đến những nét đẹp trong sinh hoạt cộng đồng. Chúng ta cũng cần có sự đầu tư đúng mức để các thiết chế văn hóa địa phương không bị xóa nhòa, mà được tôn vinh trong một bức tranh chung lớn hơn. Nhưng trên hết, văn hóa không thể chỉ được bảo tồn từ những quyết định hành chính. Nó cần được nuôi dưỡng bởi chính những con người đang sống với nó mỗi ngày. Khi một địa phương sáp nhập, điều quan trọng không phải là giữ nguyên mọi thứ như cũ, mà là tạo ra không gian để văn hóa địa phương có thể thích nghi, phát triển trong bối cảnh mới. Những lớp học truyền dạy nghệ thuật dân gian cần tiếp tục được tổ chức, những không gian sáng tạo văn hóa cần được mở rộng, để mỗi thế hệ trẻ có thể tiếp cận di sản cha ông không chỉ như một thứ gì đó để hoài niệm, mà là một phần của chính bản sắc mình.

Thêm vào đó, văn hóa chỉ thực sự trường tồn khi nó được trao truyền, khi người ta còn thấy tự hào về nơi mình sinh ra, khi những câu chuyện về quê hương không chỉ dừng lại trong quá khứ mà còn tiếp tục được viết tiếp trong hiện tại. Sáp nhập có thể thay đổi địa giới, thay đổi cơ chế quản lý, nhưng nếu mỗi người vẫn còn gìn giữ những giá trị gốc rễ, nếu mỗi làn điệu dân ca vẫn còn được hát, mỗi lễ hội vẫn còn được tổ chức, thì bản sắc địa phương sẽ không bao giờ bị mất đi, mà sẽ trở thành những mảnh ghép đẹp đẽ trong bức tranh văn hóa chung của dân tộc.

Nâng cao hiệu quả các thiết chế văn hóa

Có những đổi thay không chỉ là sự xáo trộn mà còn là cánh cửa mở ra những chân trời mới. Việc sáp nhập các đơn vị hành chính, nếu nhìn từ góc độ văn hóa, không chỉ đơn thuần là việc sắp xếp lại bản đồ địa giới, mà còn là cơ hội để sắp đặt lại những thiết chế văn hóa một cách hiệu quả hơn, mạnh mẽ hơn.

Một nhà văn hóa trước đây bị bỏ quên nay có thể trở thành trung tâm sinh hoạt chung cho một địa phương rộng lớn hơn. Một thư viện nhỏ từng lặng lẽ trong góc phố nay có thể nhận được nguồn lực để mở rộng, để trở thành nơi nuôi dưỡng tri thức cho nhiều thế hệ. Khi các địa phương hợp nhất, những nguồn lực phân tán trước đây sẽ được tập trung, cho phép quy hoạch lại hệ thống bảo tàng, nhà hát, trung tâm sáng tạo văn hóa một cách bài bản hơn. Thay vì mỗi huyện có một trung tâm văn hóa nhỏ lẻ, thiếu kinh phí để hoạt động hiệu quả, thì nay có thể hình thành những tổ hợp văn hóa quy mô hơn, nơi văn nghệ sĩ có không gian để sáng tác, nơi người dân có điều kiện tiếp cận những hoạt động chất lượng cao. Một vùng đất mới có thể thu hút thêm nguồn đầu tư, giúp khơi dậy tiềm năng của những di sản từng bị lãng quên, giúp các loại hình nghệ thuật dân gian không chỉ tồn tại trong sách vở mà thực sự sống trong đời sống đương đại.

Nhưng quan trọng hơn hết, sáp nhập không chỉ là câu chuyện của những công trình, mà còn là sự thay đổi trong tư duy quản lý. Khi bộ máy hành chính được tinh gọn, khi các chính sách được thực thi đồng bộ hơn, thì việc bảo tồn và phát triển văn hóa cũng sẽ tránh được tình trạng chồng chéo, manh mún. Những địa phương nhỏ lẻ trước đây có thể không đủ tiếng nói để bảo vệ di sản của mình, nhưng khi trở thành một phần của một đơn vị hành chính lớn hơn, những giá trị ấy có thể nhận được sự quan tâm đúng mức, có thể trở thành niềm tự hào chung thay vì chỉ là ký ức riêng của một cộng đồng nhỏ bé. Mọi sự thay đổi đều mang theo những thử thách, nhưng nếu biết tận dụng, biết đặt văn hóa vào trung tâm của sự phát triển, thì sáp nhập không chỉ là bài toán hành chính, mà còn là cơ hội để xây dựng những thiết chế văn hóa vững mạnh hơn, nơi ký ức và sáng tạo cùng song hành, nơi di sản không chỉ được bảo tồn mà còn tiếp tục viết nên những trang mới rực rỡ hơn.

Khi một địa phương đổi thay, khi những tên gọi vốn đã quen thuộc dần nhường chỗ cho một thực thể hành chính mới, câu hỏi không chỉ là sáp nhập thế nào cho gọn, mà quan trọng hơn, làm sao để không đánh mất những giá trị đã được hun đúc qua nhiều thế hệ. Một chính sách đúng đắn không thể chỉ dừng lại ở những con số, mà phải thấu hiểu sâu sắc đời sống văn hóa và tinh thần của cộng đồng, để quá trình sáp nhập không làm phai mờ bản sắc, mà trở thành bệ phóng cho sự phát triển bền vững của văn hóa địa phương. Chúng ta cần có một chiến lược dài hạn, trong đó văn hóa phải được đặt ở vị trí trung tâm của quá trình sáp nhập. Không thể để câu chuyện tái cơ cấu chỉ xoay quanh việc tinh gọn bộ máy, mà quên mất những ngôi đình cổ, những lễ hội truyền thống, những làn điệu dân ca vốn là hồn cốt của một vùng đất. Chính sách phải đảm bảo rằng mỗi di sản văn hóa, dù nằm ở một xã cũ hay một làng nhỏ, đều được ghi nhận và bảo vệ, để không một giá trị nào bị rơi vào quên lãng chỉ vì những thay đổi hành chính. ■

Một lễ hội truyền thống ở vùng Bắc Bộ — Ảnh: BÌNH PHẠM

PHÁT TRIỂN DU LỊCH BỀN VỮNG Ở VIỆT NAM NHÌN TỪ THỤY SỸ:

Chú trọng ba vấn đề

● KHẢI HƯNG

Chính phủ Thụy Sỹ vừa công bố tài trợ hơn 100 tỉ đồng cho Việt Nam nhằm hỗ trợ các tỉnh Hà Giang, Quảng Nam và Đồng Tháp phát triển du lịch bền vững giai đoạn 2024-2027. Đây là cơ hội quý báu để ngành du lịch Việt Nam học hỏi và phát triển.

Thụy Sỹ là hình mẫu về du lịch bền vững

Trong những năm gần đây, du lịch Việt Nam đã có những bước tiến vượt bậc, trở thành điểm đến hấp dẫn và có tính cạnh tranh cao trong khu vực. Việt Nam liên tục được Tổ chức Giải thưởng Du lịch Thế giới (World Travel Awards) vinh danh là "Điểm đến hàng đầu châu Á", "Điểm đến thiên nhiên hàng đầu châu Á". Đặc biệt, Việt Nam dẫn đầu khu vực về tốc độ phục hồi du lịch sau đại dịch Covid-19, với lượng khách quốc tế năm 2024 tăng 37% so với năm 2023. Năm 2024, du lịch Việt Nam tiếp tục khẳng định vị thế trên bản đồ thế giới với 17,6 triệu lượt khách quốc tế, 110 triệu lượt khách nội địa và tổng thu du lịch đạt 840.000 tỉ đồng.

Tuy nhiên, sự phát triển nhanh chóng này cũng đặt ra nhiều thách thức về tính bền vững, đòi hỏi Việt Nam cần có những giải pháp hiệu quả để bảo tồn tài nguyên thiên nhiên, văn hóa và phát triển du lịch một cách có trách nhiệm. Vì thế, vừa qua Chính phủ Thụy Sỹ đã quyết định tài trợ hơn 100 tỉ đồng cho dự án "Du lịch Thụy Sỹ vì sự phát triển bền vững tại Việt Nam" (ST4SD) trong giai đoạn 2024-2027. Dự án được triển khai tại 3 tỉnh Hà Giang, Quảng Nam và Đồng Tháp, với mục tiêu hỗ trợ Việt Nam phát triển du lịch bền vững thông qua việc chia sẻ kinh nghiệm và chuyên môn của Thụy Sỹ.

Du lịch bền vững tại Thụy Sỹ là một trong những mô hình tiên tiến nhất thế giới, nhờ sự kết hợp giữa bảo vệ môi trường, phát triển kinh tế địa phương, và bảo tồn văn hóa. Quốc gia này đã triển khai nhiều chính sách và sáng kiến nhằm giảm tác động tiêu cực của du lịch, đồng thời mang lại trải nghiệm xanh cho du khách.

Thứ nhất là "giao thông xanh". Hệ thống giao thông công cộng thân thiện với môi trường: Thụy Sỹ sở hữu mạng lưới đường sắt hiện đại với hơn 5.000 km đường ray. Du khách có thể sử dụng Swiss Travel Pass, giúp giảm thiểu lượng khí thải carbon. Các tuyến tàu du lịch như Glacier Express hay GoldenPass vận hành bằng năng lượng tái tạo. Nhiều thành phố như Zurich, Geneva và Lucerne cung cấp dịch vụ thuê xe điện và xe đạp công cộng.

Thứ hai là "du lịch sinh thái và nghỉ dưỡng xanh". Nhiều khách sạn tại Thụy Sỹ đạt chứng nhận "Swisstainable" - một chương trình phát triển du lịch bền vững. Chẳng hạn như Whitepod EcoLuxury Hotel (Valais) sử dụng năng lượng mặt trời và cung cấp các lều nghỉ thân thiện với thiên nhiên; Cervo Mountain Resort (Zermatt) vận hành bằng năng lượng tái tạo, hỗ trợ sản phẩm địa phương. Thứ ba là "ẩm thực địa phương và tiêu dùng có trách nhiệm". Thụy Sỹ khuyến khích sử dụng thực phẩm organic, hạn chế nhập khẩu để giảm khí thải. Ngoài ra, các sáng kiến như "Too Good To Go" giúp giảm thiểu lượng thức ăn bị lãng phí tại nhà hàng, khách sạn.

Thứ tư, Chính phủ Thụy Sỹ triển khai chương trình Swisstainable Program, giúp các doanh nghiệp du lịch đạt mục tiêu phát triển bền vững và cấp chứng nhận Green Globe & myclimate cho nhiều khách sạn và tour du lịch nhờ sử dụng năng lượng tái tạo, giảm rác thải và hỗ trợ cộng đồng địa phương.

Cuối cùng là ý thức của du khách và cộng đồng: Khuyến khích du lịch mùa thấp điểm để giảm áp lực lên các điểm du lịch nổi tiếng; Cấm rác thải nhựa tại nhiều khu du lịch; Giáo dục ý thức du lịch có trách nhiệm cho cả người dân và du khách.

Thụy Sỹ là quốc gia đi đầu về phát triển du lịch bền vững

Cơ hội cho Việt Nam

Dự án ST4SD gồm ba phần: Thực thi kế hoạch, quy hoạch tổng thể và các chính sách, quyết sách phát triển du lịch bền vững. Phần thứ nhất sẽ tăng cường cơ chế đối thoại công tư ở cấp quốc gia, vùng và tỉnh; xây dựng bộ chỉ số phát triển du lịch Việt Nam nhằm tăng sức cạnh tranh. Thứ hai là cung cấp chương trình đào tạo chất lượng cao, hướng tới phát triển kỹ năng, chuyên môn cho đội ngũ nhân sự trong lĩnh vực du lịch và khách sạn. Thứ ba là hỗ trợ các điểm đến có ý tưởng về phát triển du lịch bền vững cũng như nâng cao nhận thức của doanh nghiệp về tiêu chuẩn bền vững.

Đại sứ Thụy Sỹ Thomas Gass đánh giá Việt Nam "có nhiều yếu tố tuyệt vời" để phát triển du lịch như cảnh quan thiên nhiên đa dạng, hùng vĩ; văn hóa các dân tộc đặc sắc. Đại sứ đặt vấn đề cần làm thế nào để phát huy tối đa tiềm năng du lịch nhưng đảm bảo bền vững, giữ gìn bản sắc cũng như bảo vệ môi trường. "Chúng tôi đã có kinh nghiệm hàng trăm năm để phát triển du lịch bền vững. Điều này có thể giúp Việt Nam đạt được những mong muốn đặt ra ở trên", Đại sứ Thomas Grass nhấn mạnh.

Tại Việt Nam, du lịch bền vững được triển khai ở một số nơi nhưng chưa đồng bộ. Phố cổ Hội An (Quảng Nam) được coi là một điểm đến du lịch bền vững nhờ chính sách bảo tồn phố cổ, hạn chế phương tiện cơ giới, sử dụng đèn lồng thay cho đèn điện. Các mô hình du lịch sinh thái tại Cúc Phương (Ninh Bình), Côn Đảo (Bà Rịa - Vũng Tàu), hoặc Phong Nha - Kẻ Bàng (Quảng Bình) giúp bảo vệ rừng, động vật hoang dã và hỗ trợ cộng đồng địa phương.

Du lịch bền vững không chỉ là xu hướng mà còn là trách nhiệm của mỗi cá nhân khi đi du lịch. Thế nên, kinh nghiệm của Thụy Sỹ trong phát triển du lịch bền vững là một nguồn tham khảo quý báu cho Việt Nam. Thông qua dự án ST4SD, Việt Nam có cơ hội tiếp thu những bài học thành công của Thụy Sỹ, đồng thời xây dựng những giải pháp phù hợp với điều kiện và đặc thù của mình để phát triển du lịch một cách bền vững và hiệu quả.■

Bắc Ninh ra mắt 2 tour du lịch miễn phí

Tỉnh Bắc Ninh vừa ra mắt 2 tour du lịch không tính phí, đưa du khách, người dân địa phương khám phá các điểm đến trên địa bàn trong 3 tháng, vào ngày nghỉ cuối tuần (thứ Bảy, Chủ nhật) từ ngày 8.3 đến hết tháng 6 nhằm phục vụ người dân, du khách có những trải nghiệm thực tế đến các điểm du lịch, làng nghề truyền thống, di tích lịch sử văn hóa tiêu biểu của địa phương, cũng như thu hút khách du lịch trong và ngoài nước. Kinh phí cho kế hoạch sẽ được trích từ ngân sách nhà nước cấp cho tỉnh năm 2025.

Ở mỗi tuyến, du khách sẽ di chuyển bằng xe 45 chỗ đến tham quan địa điểm: Tour 1: Bảo tàng Bắc Ninh - chùa Bút Tháp - chùa Dâu - làng tranh Đông Hồ - Đền Đô - bảo tàng Hoàng gia Nam Hồng - bảo tàng Bắc Ninh; tour 2: Bảo tàng Bắc Ninh - chùa Phật Tích - Lăng Kinh Dương Vương - làng gốm Phù Lãng - đền Nguyễn Cao - chùa Diên Quang - bảo tàng Bắc Ninh. Tổng cộng triển khai 4 chuyến tham quan/ngày, mỗi tour 2 xe. Thời gian xuất phát vào 2 ngày cuối tuần từ 8h đến 17h30. Địa điểm tập trung là bảo tàng Bắc Ninh.

K.TUẤN

Tập trung quảng bá hình ảnh du lịch muối Bạc Liêu

Trong khuôn khổ Festival nghề muối Việt Nam - Bạc Liêu 2025, Sở VHTTDL Bạc Liêu tổ chức hội thảo "Định hướng và giải pháp phát triển sản phẩm du lịch muối Bạc Liêu". Tại hội thảo, các doanh nghiệp lữ hành, chuyên gia tư vấn đã có các tham luận đưa ra nhiều giải pháp nhằm khai thác hiệu quả nhất tiềm năng du lịch của Bạc Liêu, trọng tâm là du lịch muối Bạc Liêu.

Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Hà Văn Siêu nhận định, phát triển du lịch muối không chỉ giúp đa dạng hóa sản phẩm du lịch của Bạc Liêu mà còn góp phần bảo tồn và nâng cao giá trị nghề muối truyền thống. Phó Cục trưởng Hà Văn Siêu đề nghị Bạc Liêu đẩy mạnh ứng dụng công nghệ, khoa học kỹ thuật trong các khâu sản xuất để nâng cao chất lượng sản phẩm, đa dạng sản phẩm chế biến từ muối. Bên cạnh đó, chỉ đạo liên kết thí điểm phát triển loại hình du lịch trải nghiệm nghề muối. Đổi mới hoạt động xúc tiến quảng bá, tập trung quảng bá hình ảnh du lịch muối; quan tâm đầu tư hạ tầng, biển chỉ dẫn, khi trải nghiệm sạch, thân thiện; tăng cường đào tạo, hỗ trợ người dân kỹ năng làm du lịch…

LAN HƯƠNG

Hút khách bằng điệu sình ca

MINH HOÀNG; ảnh: NGUYỄN THẮM

Đồng bào dân tộc Cao Lan sinh sống ở xã Thiện Tân, huyện Hữu Lũng (Lạng Sơn) có đời sống văn hóa, văn nghệ phong phú và có nhiều phong tục tập quán đặc trưng... Hiện nay, người Cao Lan nơi đây vẫn gìn giữ được nhiều nét văn hóa truyền thống đặc sắc như làn điệu sình ca, múa tắc xình, hát đối, trang phục truyền thống.

Đến Thiện Tân, du khách sẽ dễ dàng bắt gặp hình ảnh những chị em phụ nữ trong đó có cả những em ở lứa tuổi học sinh trong trang phục truyền thống người Cao Lan biểu diễn tại các sự kiện kỷ niệm, lễ hội. Bà Nông Thị Loan, trưởng thôn Minh Tiến, xã Thiện Tân cho biết: Thôn hiện có trên 300 nhân khẩu trong đó có 12% là người Cao Lan. Hằng năm, người dân trong thôn thường xuyên được tuyên truyền khuyến khích mặc trang phục dân tộc, nhất là trong những sự kiện như cưới, hỏi, lễ hội… Đặc biệt, ở thôn hiện nay có nghệ nhân vẫn nắm giữ được tiếng nói, chữ viết và những phong tục truyền thống, góp phần không nhỏ trong việc khôi phục và bảo tồn các di sản văn hóa trên địa bàn.

Nhằm thực hiện hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", mới đây Sở VHTTDL tỉnh Lạng Sơn phối hợp với UBND huyện Hữu Lũng và UBND xã Thiện Tân tổ chức lớp truyền dạy thực hành, trình diễn hát sình ca cho 33 học viên, trong đó chủ yếu là học sinh trên địa bàn xã. Qua 2 tháng học tập, rèn luyện được sự quan tâm, phối hợp sâu sát của ban tổ chức lớp truyền dạy, đặc biệt là của cấp ủy, chính quyền địa phương, cán bộ công chức cấp xã, sự hướng dẫn tận tình của các nghệ nhân, sự nỗ lực luyện tập, trau dồi kỹ năng của từng học viên, các học viên lớp truyền dạy cơ bản đã nắm được nội dung và có khả năng thực hành khá tốt một số làn điệu hát sình ca và múa tắc xình… phục vụ cho các hoạt động giao lưu, trình diễn, các sự kiện văn hóa - chính trị tại địa phương.

Huyện Hữu Lũng cũng đã thành lập câu lạc bộ (CLB) sình ca Cao Lan, xã Thiện Tân. CLB hiện có khoảng 20 thành viên thường xuyên tham gia luyện tập và trình diễn. Để hoạt động hiệu quả, CLB thường xuyên liên hệ với các nghệ nhân ở trong và ngoài tỉnh sưu tầm tư liệu, phục dựng các làn điệu dân ca truyền thống. Các thành viên trong CLB tích cực tập luyện, trao đổi kinh nghiệm biểu diễn hát sình ca. Đồng thời các thành viên cũng tích cực truyền dạy tiếng nói, các điệu hát truyền thống cho con cháu mình.

Lớp truyền dạy thực hành, trình diễn hát sình ca có sự tham gia của 33 học viên

Những nghệ nhân am hiểu về văn hóa Cao Lan trực tiếp truyền dạy

Thông qua lớp truyền dạy giúp lớp trẻ dân tộc Cao Lan thêm yêu văn hóa dân tộc mình

Đến xã Thiện Tân không khó để bắt gặp những phụ nữ Cao Lan trong trang phục truyền thống

Theo Phòng Văn hóa - Thông tin huyện Hữu Lũng, Thiện Tân là một trong những xã tiêu biểu của huyện trong công tác bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc. Nhằm phát huy giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc Cao Lan, thời gian tới phòng tiếp tục tham mưu UBND huyện tăng cường chỉ đạo tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho người dân về tầm quan trọng của việc bảo tồn giá trị văn hóa truyền thống, đặc biệt là nghiên cứu, xây dựng thêm một số CLB bảo tồn, phát huy giá trị bản sắc dân tộc trên địa bàn.

Có thể thấy rằng, bằng nhiều cách làm trong việc gìn giữ văn hóa truyền thống, người Cao Lan ở Thiện Tân đã góp phần nâng cao đời sống tinh thần, thực hiện hiệu quả phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" tại cơ sở. ■

Bảo tồn di sản văn hóa gắn với phát triển du lịch

Những năm qua công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa các dân tộc, gắn với phát triển du lịch luôn được các cấp, các ngành và nhân dân huyện huyện Ba Chẽ (Quảng Ninh) quan tâm bằng nhiều hình thức, nhằm bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn.

Huyện Ba Chẽ đã từng bước huy động từ các nguồn lực, trùng tu, tôn tạo phục vụ nhu cầu văn hóa tâm linh của nhân dân địa phương dần trở thành các điểm du lịch quan trọng. Công tác bảo tồn di sản bản sắc văn hóa có nhiều đổi mới, là địa phương đầu tiên trong tỉnh xây dựng và được UBND tỉnh phê duyệt "Đề án bảo tồn bản sắc văn hóa người Dao gắn với phục vụ phát triển du lịch cộng đồng tại thôn Sơn Hải, xã Nam Sơn".

Thời gian qua huyện Ba Chẽ đã huy động mọi nguồn lực để đầu tư, xây dựng một số hạng mục như: Miếu thờ Bàn Vương (miếu thờ ông tổ của người Dao), Nhà sinh hoạt văn hóa cộng đồng người Dao và thực hiện việc bài trí, trưng bày các tổ hợp ảnh về lao động sản xuất, phong tục, lễ hội, trang phục; dựng các tổ hợp tượng tái hiện lại nghi lễ cấp sắc, tổ hợp tượng tái hiện lại gian bếp truyền thống, tổ hợp tượng trang phục truyền thống của người Dao Thanh Y, Dao Thanh Phán, Dao Lô Gang...

Nhiều lễ hội đặc sắc của đồng bào dân tộc thiểu số cũng được duy trì như: Lễ hội đình Đồng Chức, Lễ hội đình Làng Dạ, Lễ hội Lồng tồng... với các nghi thức mang đậm bản sắc, phong tục của cộng đồng các dân tộc trên địa bàn huyện. UBND huyện đã chỉ đạo cơ quan chuyên môn phối hợp với xã Thanh Sơn tổ chức Ngày hội Văn hóa dân tộc Sán Chay nhằm phục dựng lại các nghi lễ quan trọng như: Lễ cầu mùa, lễ cưới, cấp sắc, ẩm thực, trò chơi dân gian, trang phục truyền thống và phục dựng lại các điệu múa, hát soóng cọ; quảng bá những nét đẹp văn hóa của đồng bào Sán Chay trên địa bàn. Mở hàng chục lớp truyền dạy văn hóa phi vật thể cho hàng trăm người tham gia. Thành lập được 3 CLB Hát soóng cọ, 2 CLB Hát đối của dân tộc Dao, 1 CLB hát then, đàn tính và 2 CLB thêu thổ cẩm của dân tộc Dao với 230 người tham gia sinh hoạt. Các hoạt động giao lưu văn hóa văn nghệ được duy trì thường xuyên.

Ngành GD&ĐT huyện thường xuyên giáo dục truyền thống văn hóa trong các trường học; tổ chức giảng dạy hiệu quả các nội dung, chương trình giáo dục địa phương. Các trường học trong huyện tổ chức các hoạt động ngoại khóa tìm hiểu các di tích danh thắng trên địa bàn huyện. Học sinh trường dân tộc nội trú huyện mặc trang phục dân tộc vào buổi chào cờ thứ Hai hằng tuần, tại các hoạt động ngoại khóa, các ngày lễ lớn, lễ kỷ niệm; trình diễn trang phục dân tộc, thi gói bánh cóoc mò, bánh gù, đẩy gậy, kéo co, tung còn; tổ chức phiên chợ vùng cao. Các hoạt động này đã thu hút đông đảo giáo viên, học sinh tham gia.

MINH LÝ

Mở rộng cánh cửa xuất khẩu

Bài 2: CÒN ĐÓ NHỮNG KHE CỬA HẸP

● **THU TRANG - THÚY HIỀN - THÙY TRANG - NGỌC NHIÊN - ĐÌNH TOÁN**

Chỉ sau sáu ngày ra mắt, MV *Bắc Bling* của Hòa Minzy đã lọt top hai video được xem nhiều nhất thế giới trong 24h, top hai MV thịnh hành toàn cầu theo YouTube Charts ngày 5.3 vừa qua. Thành công của *Bắc Bling* và một số sản phẩm của nghệ sĩ Việt từng lọt top trending YouTube thế giới cho thấy Việt Nam có thể tự tin tạo ra sản phẩm văn hóa, nghệ thuật chất lượng, vươn tầm quốc tế. Tuy nhiên, những "cú hích" như vậy vẫn còn ít ỏi, và chúng ta vẫn chưa thực sự xuất khẩu được văn hóa rộng rãi.

Việc đưa văn hóa, nghệ thuật ra thế giới hiện nay còn manh mún, thiếu tính hệ thống và chuyên nghiệp, chủ yếu do cá nhân, tổ chức nhỏ lẻ thực hiện, khiến công nghiệp văn hóa (CNVH) Việt Nam chưa phát triển và mở rộng ra quốc tế đúng với tiềm năng.

Đường ra "biển lớn" còn gian truân

Dù đã có nhiều hoạt động, sự kiện đưa văn hóa truyền thống Việt ra thế giới, nhưng nhìn nhận một cách thẳng thắn thì thấy rằng, xuất khẩu văn hóa vẫn chưa được đặt trong một chiến lược phát triển cụ thể để trở thành mũi nhọn, đem lại lợi ích kinh tế cũng như khẳng định vị thế quốc gia trên trường quốc tế. Dẫu đã có những ngôi sao vụt sáng nhưng thiếu lộ trình đường xa đã khiến cho cánh cửa xuất khẩu văn hóa Việt Nam vẫn chỉ như một cánh cửa hẹp. Các chuyên gia chỉ rõ, đã đến lúc cần có cách tiếp cận mới, với tầm nhìn chiến lược, lâu dài để xuất khẩu văn hóa đóng góp mạnh mẽ vào sức mạnh mềm quốc gia, nâng cao năng lực hội nhập quốc tế.

Theo PGS.TS Bùi Hoài Sơn, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội, chúng ta có thể cảm nhận rõ niềm khát khao cháy bỏng từ những nghệ sĩ, nhà sản xuất và người làm văn hóa khi muốn đưa các chương trình, sản phẩm nghệ thuật của Việt Nam ra thế giới. Ca khúc *See tình* của Hoàng Thùy Linh từng "làm mưa làm gió" trên các nền tảng mạng xã hội khi liên tục được các sao quốc tế và người dùng nhảy cover. Quang Hùng MasterD cũng là nam ca sĩ tên tuổi có độ viral khắp đất nước Thái Lan, với rất nhiều ca khúc được giới trẻ yêu thích. Trước đó, *Hãy trao cho anh* của Sơn Tùng M-TP đã tạo nên hiện tượng âm nhạc khi cán mốc một triệu lượt xem chỉ trong vòng 8 phút, 10 triệu lượt xem sau 3 tiếng 47 phút và liên tục chiếm lĩnh thứ hạng cao trong bảng xếp hạng. Những điểm sáng trong bức tranh phát triển CNVH bên ngoài biên giới quốc gia ít nhiều mang đến những hứng khởi, khẳng định nỗ lực không ngừng nghỉ của nhiều nghệ sĩ, đặc biệt là các nghệ sĩ trẻ. Thế nhưng, những cánh én nhỏ vẫn chưa thể làm nên mùa xuân. Dù đã có những buổi biểu diễn mang tầm quốc tế như chương trình của Nhà hát Giao hưởng Nhạc Vũ kịch TP.HCM (HBSO) tại châu Âu, hay dự án cá nhân của một số nghệ sĩ tiên phong như *À Ố Show* của Lune Production… nhưng tất cả chỉ là "đốm sáng" đơn lẻ.

Bức tranh tổng thể về xuất khẩu văn hóa vẫn còn khoảng trống lớn, bộc lộ rõ qua những chương trình riêng lẻ, tự phát mà thiếu một chiến lược bài bản, một hệ sinh thái hỗ trợ đủ mạnh. Bên cạnh đó, không có sự kết nối giữa nghệ sĩ, nhà quản lý và doanh nghiệp để tạo thành một dòng chảy lâu dài. Dường như, chúng ta vẫn đang loay hoay với câu hỏi, làm thế nào để văn hóa Việt Nam bước ra sân khấu toàn cầu mà không chỉ dừng lại ở những "lát cắt" đó?

Cần những chính sách đặc thù để đưa văn hóa, nghệ thuật truyền thống của Việt Nam "vươn biển lớn" Ảnh: PHAN LIÊM

Còn đó những tiếc nuối

NSND Lệ Ngọc, Giám đốc Sân khấu Lệ Ngọc thẳng thắn, có rất nhiều chương trình nghệ thuật của nghệ sĩ Việt Nam ra nước ngoài biểu diễn chất lượng rất kém, lem nhem và chắp vá, tạo nên góc nhìn xấu về nghệ thuật Việt. "Khi ra nước ngoài biểu diễn, các đơn vị phải xác định rằng mình là đại diện thương hiệu quốc gia trên trường quốc tế. Các chương trình phải chuyên nghiệp, là những tinh hoa của văn hóa, nghệ thuật Việt Nam. Cơ quan quản lý nhà nước cần kiểm duyệt chặt chẽ hơn đối với các chương trình nghệ thuật, các nhóm nghệ sĩ ra biểu diễn ở nước ngoài", NSND Lệ Ngọc bày tỏ.

PGS.TS Bùi Hoài Sơn cũng cho rằng, điều gây tiếc nuối là nghệ thuật Việt Nam không thiếu những tác phẩm có thể làm lay động trái tim khán giả quốc tế. Từ những vở múa đương đại kết hợp với chất liệu dân gian như *Sương sớm* hay *Làng tôi*, đến những chương trình ca trù, quan họ, cải lương… đều có thể làm say đắm bất cứ ai yêu nghệ thuật. Nhưng khi thiếu đi sự đầu tư đồng bộ, thiếu một kế hoạch quảng bá dài hạn thì những tinh hoa này vẫn chỉ quanh quẩn trong biên giới đất nước. Đồng quan điểm, NSND Quốc Hưng, Phó Giám đốc phụ trách Học viện Âm nhạc quốc gia Việt Nam nhận định, sự thiếu hụt cơ chế quản lý và hỗ trợ từ Nhà nước đang tạo ra rào cản lớn trong xuất khẩu văn hóa. Vấn đề tài chính cũng là trở ngại lớn khi chi phí tổ chức biểu diễn, quảng bá ở nước ngoài rất cao, trong khi nguồn lực từ các tổ chức, doanh nghiệp còn hạn chế.

Dẫn chứng cụ thể, NSND

Sớm trùng tu, tôn tạo miếu thờ Thần Nông

● **NHƯ ĐỒNG**

Trải qua thời gian và chiến tranh, miếu thờ cúng Thần Nông trên núi Đất Đỏ thuộc thôn An Đạo, xã Tịnh Long, TP Quảng Ngãi (Quảng Ngãi) đã xuống cấp nặng nề. Để gìn giữ ngôi miếu linh thiêng này, người dân trong làng góp công, góp của làm mái hiên bằng tôn nhằm che chắn phần phía trước của di tích.

Miếu thờ Thần Nông gồm hai miếu, được người dân gọi là miếu Ông và miếu Bà. Trong đó, miếu Ông có quy mô nhỏ hơn so với miếu Bà. Trước mỗi miếu, đều có bức bình phong điêu khắc hình tượng hổ ngồi. Đây là mô típ trang trí tại các công trình xưa. Theo lời người dân địa phương, miếu thờ Thần Nông được người xưa dựng nên từ cách đây ít nhất hơn 200 năm để thờ cúng cặp vợ chồng đã có công mở mang, khai phá ruộng đất ở làng Giã Đạo ngày trước (nay là thôn An Đạo). Trong kháng chiến chống Mỹ, miếu Bà bị bom đạn tàn phá một phần. Song, ngôi miếu đã được người dân nhanh chóng phục dựng và tiếp tục thờ phụng, hương khói.

Để bày tỏ lòng biết ơn, tri ân người có công mở mang ruộng đất, người dân thôn An Đạo đều đặn tổ chức cúng Thần Nông tại miếu thờ vào ngày 25 tháng Chạp hằng năm. Vào ngày này, khoảng gần 300 người dân tại thôn An Đạo tề tựu về miếu để cúng và dâng hương lên các gian thờ tại miếu Ông và miếu Bà. Lễ vật dâng lên Thần Nông thường là gà hoặc heo, tùy theo điều kiện tài chính của người làng hằng năm. Trải qua hàng trăm năm, lễ cúng được người dân trong làng thực hiện bằng tất cả lòng thành kính. Thành viên ban khánh tiết, ban tế tự của miếu thờ được người dân họp bàn và đề cử theo từng năm. Những người được chọn vào ban khánh tiết, ban tế tự là những người có uy tín.

Ông Nguyễn Trị, người vừa được người dân thôn An Đạo bầu làm Trưởng ban tế tự miếu Thần Nông trong năm Ất Tỵ chia sẻ: "Mỗi năm, người dân trong thôn họp một lần để chọn ra người làm trưởng ban tế tự. Trưởng ban tế tự được hiểu là người phụ trách việc trông nom tại miếu và lo chuẩn bị cho lệ cúng Thần Nông vào ngày 25 tháng Chạp.

văn hóa Việt Nam

Thanh Hoa, Chủ tịch Hội Bảo vệ quyền của nghệ sĩ biểu diễn âm nhạc Việt Nam (APPA) cho biết, chỉ riêng trong lĩnh vực âm nhạc, quá trình ra thế giới là chặng đường vô cùng khó khăn. "Chúng tôi chưa có được sự hỗ trợ về kinh phí. Việc vận động, huy động nguồn lực xã hội hóa cũng rất khó khăn. Khi tham gia tổ chức thực hiện chương trình ở nước ngoài, chính tôi cũng phải bỏ tiền túi để mua vé máy bay, cộng với sự hỗ trợ của các hội đoàn về chi phí ăn ở. Nhưng vì yêu nghề, và mong muốn văn hóa Việt Nam được lan tỏa nên nhiều nghệ sĩ vẫn chấp nhận", giọng ca *Tàu anh qua núi* bộc bạch.

Thiếu hệ sinh thái hỗ trợ

Thực trạng trên cho thấy chúng ta vẫn chưa thực sự đánh giá hoặc khai thác các lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật đúng tầm của các ngành công nghiệp giàu tiềm năng. Khi tư duy vẫn dừng ở chỗ văn hóa chỉ để thưởng thức thay vì văn hóa có thể tạo ra giá trị kinh tế, thì những chương trình nghệ thuật dù xuất sắc đến đâu cũng khó có cơ hội vươn xa. Thế giới đã chứng minh rằng, văn hóa có thể trở thành ngành công nghiệp tỉ đô nhưng ở Việt Nam, đây vẫn còn là một khoảng trống, vẫn còn bị bó buộc trong tư duy cũ, thiếu vắng hệ sinh thái hỗ trợ bài bản.

PGS.TS Bùi Hoài Sơn nêu rõ, không thể phủ nhận rằng trong những năm gần đây, Nhà nước đã có những bước đi quan trọng nhằm nỗ lực đưa văn hóa, nghệ thuật nước nhà ra thế giới. Thế nhưng chúng ta vẫn thiếu hụt về cơ chế, chính sách hỗ trợ dài hơi. Những nghệ sĩ, nhà sản xuất của Việt Nam phần lớn đang "tự bơi" trên hành trình đưa nghệ thuật ra thế giới. Họ thiếu vốn, thiếu kết nối, thiếu một chiến lược bài bản về truyền thông và quảng bá. Ngay cả khi có những sản phẩm nghệ thuật chất lượng cao, họ cũng không có đủ nguồn lực để tổ chức các tour diễn quốc tế, để tiếp cận các thị trường tiềm năng hay đơn giản là để duy trì sự hiện diện lâu dài trên thị trường quốc tế. Cũng cần phải nhắc đến sự "đứt gãy" trong chuỗi liên kết giữa nghệ sĩ, nhà sản xuất và doanh nghiệp. Ở các nước phát triển, một chương trình nghệ thuật thành công không chỉ dựa vào tài năng của nghệ sĩ mà còn có sự hậu thuẫn của các tập đoàn lớn, các tổ chức văn hóa và Chính phủ. Họ đầu tư bài bản, xây dựng thương hiệu, tổ chức chuỗi lưu diễn quốc tế. Trong khi đó tại Việt Nam, rất ít doanh nghiệp coi đầu tư vào nghệ thuật là một chiến lược kinh doanh nghiêm túc. Các chương trình nghệ thuật vì thế thiếu đi nguồn lực, thiếu đi sự bền bỉ để duy trì và phát triển.

> *"Nhà hát, rạp biểu diễn đều có tuổi đời hơn nửa thế kỷ nhưng trang thiết bị nghèo nàn, chưa đáp ứng được yêu cầu thích ứng với cách mạng công nghệ 4.0. Các sản phẩm nghệ thuật online chủ yếu mang tính chất tuyên truyền, chưa hấp dẫn để có thể kiếm tiền. Muốn thu được tiền của khán giả, phải có sự đầu tư về công nghệ để có những sản phẩm nghệ thuật thích ứng với thị trường nghệ thuật."*
>
> **(TS PHẠM TRÍ THÀNH)**

Và cũng không thể phủ nhận, nhiều lĩnh vực nghệ thuật dù giàu bản sắc nhưng vẫn chưa thực sự thích ứng với thị trường toàn cầu. Những chương trình mang đậm yếu tố truyền thống như tuồng, chèo, cải lương, quan họ... có giá trị văn hóa rất cao nhưng chưa có cách tiếp cận mới mẻ để thu hút khán giả quốc tế. Trong khi đó, các chương trình nghệ thuật đương đại phần lớn chưa tạo được dấu ấn riêng biệt, thiếu sức cạnh tranh trước những cường quốc văn hóa. Sự lúng túng trong cách kể chuyện, cách kết hợp giữa truyền thống và hiện đại khiến nghệ thuật Việt Nam dù đẹp, dù hay nhưng vẫn khó tìm được chỗ đứng vững chắc trên thị trường thế giới. Cuối cùng, chúng ta cũng chưa tận dụng hết sức mạnh của truyền thông và công nghệ để đưa văn hóa nghệ thuật Việt Nam ra xa hơn. Khi K-pop của Hàn Quốc bước ra thế giới, họ không chỉ dựa vào những buổi concert hoành tráng, mà còn có sự hỗ trợ mạnh mẽ từ nền tảng kỹ thuật số, từ các chiến dịch truyền thông toàn cầu, xây dựng cộng đồng người hâm mộ. Trong khi đó, nghệ thuật Việt Nam vẫn đang "thu mình" đâu đó trong những rạp hát nhỏ, những sân khấu mang tính thử nghiệm, với rất ít chương trình được quảng bá một cách bài bản trên phạm vi quốc tế.

MV "Bắc Bling" của Hòa Minzy đã tạo nên cơn sốt trên YouTube ngay từ thời điểm ra mắt — Ảnh: Ê KÍP SẢN XUẤT

TS Phạm Trí Thành, Chủ tịch Hội đồng trường trường Đại học Sân khấu - Điện ảnh Hà Nội chia sẻ, muốn lan tỏa hình ảnh nghệ thuật biểu diễn ra nước ngoài, rất cần có những phương tiện quảng bá. Đối với nghệ thuật biểu diễn của Việt Nam, cái khó nhất chính là chuyển đổi số. Số hóa giúp cho khán giả trên thế giới có thể theo dõi được các chương trình biểu diễn nghệ thuật, là sợi dây liên kết, tăng tính tương tác giữa các đơn vị nghệ thuật, các nghệ sĩ với khán giả, đặc biệt là với khán giả nước ngoài... Thế nhưng hiện nay, chuyển đổi số trong nghệ thuật biểu diễn còn nhiều khó khăn do điều kiện cơ sở vật chất không đồng bộ, đầu tư xây dựng nền tảng công nghệ số còn hạn chế, phân bố còn nhỏ lẻ, chưa đáp ứng nhu cầu. "Nhà hát, rạp biểu diễn đều có tuổi đời hơn nửa thế kỷ nhưng trang thiết bị nghèo nàn, chưa đáp ứng được yêu cầu thích ứng với cách mạng công nghệ 4.0. Các sản phẩm nghệ thuật online chủ yếu mang tính chất tuyên truyền, chưa hấp dẫn để có thể kiếm tiền. Muốn thu được tiền của khán giả, phải có sự đầu tư về công nghệ để có những sản phẩm nghệ thuật thích ứng với thị trường nghệ thuật", TS Phạm Trí Thành trăn trở.

Một cách tổng thể có thể thấy, nguyên nhân khiến Việt Nam chưa thể "mở toang" cánh cửa xuất khẩu văn hóa đến từ nhiều yếu tố, từ tư duy, chính sách, sự đầu tư cho đến cách tiếp cận thị trường. Khoảng trống này nếu không sớm được khắc phục từ gốc rễ, xây dựng cho được một chiến lược dài hạn thì văn hóa nghệ thuật Việt Nam còn tiếp tục đối diện với những gian truân trên đường ra biển lớn, những nốt trầm lặng lẽ sẽ không đủ sức trở thành một bản hòa ca. ■ *(Còn nữa)*

Từ thời ông cha cho đến bây giờ, ai được chọn làm trưởng ban tế tự đều xem đấy là trọng trách và cũng là niềm tự hào, vinh dự của bản thân và gia đình".

Qua trăm năm dâu bể, tục thờ Thần Nông cùng di tích miếu thờ được người dân thôn An Đạo luân phiên gìn giữ. Song, người dân lo lắng khi miếu thờ đang xuống cấp. Xung quanh miếu Bà, hàng rào điêu khắc hình rồng vờn mây, được làm từ gạch khổ lớn và vôi vữa tam hợp hiện chỉ còn lại phần trụ và đầu rồng. Hình tượng hổ được đắp bằng vôi vữa tam hợp trên hai bức bình phong trước miếu Ông, miếu Bà bị bong tróc, biến dạng. Những hoa văn trang trí, đắp nổi bằng vỏ ốc, mảnh sành men hoa lam được người xưa tạo tác công phu trên miếu cũng bị rêu phong phủ dày. Bên trong miếu thờ, những câu đối, hoa văn trang trí cũng đang dần bị biến dạng. Miếu cổ trăm năm xuống cấp từng ngày, song điều kỳ lạ là những viên gạch khổ lớn mà người xưa từng dùng để xây miếu Bà ngày trước vẫn còn đỏ au như mới, không hề bị rêu phong. Đặc điểm này khá tương đồng với loại gạch mà người Chăm ngày xưa dùng để dựng tháp.

Ông Trương Thế Đây (65 tuổi), ở thôn An Đạo kể lại: "Sau khi miếu Bà bị hư hại một phần do chiến tranh, người dân đã gom nhặt những viên đá ong, viên gạch còn nguyên vẹn từ đống đổ nát để phục dựng lại miếu Bà. Trong đó, có mấy mươi viên gạch được tận dụng để gia cố lại phần mái, số ít còn lại được người xưa để trong khuôn viên miếu. Song, từ đó đến nay, đã mấy mươi năm trôi qua, nhưng số gạch này vẫn đỏ au như mới".

Để bảo vệ di tích đang xuống cấp, người dân địa phương đã góp công, góp của làm mái hiên bằng tôn nhằm che chắn phần phía trước của di tích và dùng xi măng trám vào một số vết nứt. Song, cách làm này khiến di tích không còn giữ lại được nguyên vẹn. Người dân thôn An Đạo mong chính quyền địa phương và ngành văn hóa quan tâm trùng tu, tôn tạo miếu thờ Thần Nông, để giữ lại nét đẹp văn hóa gắn với đời sống tín ngưỡng từ bao đời của người dân nơi đây. ■

Di tích miếu thờ Thần Nông ở thôn An Đạo, xã Tịnh Long, TP Quảng Ngãi

BÀI CHÒI VÀ TÌNH YÊU NGHỆ THUẬT DÂN TỘC:

Hành trình của người "giữ lửa"

● **PHAN HIẾU**

Hơn hai thập kỷ đam mê và cống hiến cho việc gìn giữ và thực hành Di sản văn hóa phi vật thể Bài chòi, nghệ nhân Thanh Đa (tên thật là Nguyễn Đình Đa) đã trở thành bậc thầy trong việc trình diễn nghệ thuật dân ca và Bài chòi. Ông đã mang đến những làn điệu trữ tình, sâu lắng qua tiếng hát ru ngọt ngào, mùi mẫn, làm say đắm lòng người và truyền tải trọn vẹn những giá trị văn hóa dân gian đặc sắc.

Nghệ nhân Thanh Đa trong vai Phạm Công trích đoạn vở Bài chòi cổ "Phạm Công - Cúc Hoa"

Với khả năng trình diễn các làn điệu hát ru (ru đưa, ru sốc, ru mùi), dân ca Liên khu V, dân ca Bình Định và các hoạt động nghệ thuật Bài chòi như anh hiệu, hô thai hội Bài chòi dân gian, nghệ nhân Thanh Đa đã góp phần không nhỏ trong việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể qua nhiều năm. Hiện ông sinh sống tại khu vực Tân Hòa, phường Nhơn Hòa, thị xã An Nhơn (Bình Định) và đang được đề nghị xét tặng danh hiệu Nghệ nhân ưu tú trong lĩnh vực nghệ thuật trình diễn dân gian Bài chòi.

Hành trình nghệ thuật của nghệ nhân Thanh Đa không thể thiếu sự ươm mầm và truyền dạy của những người thầy đáng kính. Người thầy đầu tiên đưa ông đến với nghệ thuật dân ca, Bài chòi chính là vợ của ông, Nghệ nhân ưu tú Phạm Phương Nga. Bên cạnh đó, ông còn nhận được sự truyền dạy từ Nghệ nhân nhân dân Nguyễn Thị Đức (nghệ danh Minh Đức).

Chia sẻ về hành trình nghệ thuật của mình, nghệ nhân Thanh Đa cho biết: "Tôi bén duyên với nghệ thuật hát ru và Bài chòi từ năm 2000, khi được NNND Minh Đức truyền dạy. Tuy nhiên, người quan trọng nhất vẫn là vợ tôi, người thầy đặc biệt của tôi trong suốt cuộc đời. Chúng tôi kết hôn và tôi bắt đầu học hát ru, hát Bài chòi cổ, rồi tập hát Bài chòi mới. Cùng vợ, tôi tham gia các chương trình biểu diễn hát ru, hát Bài chòi do thị xã An Nhơn tổ chức và biểu diễn tại nhiều địa phương trong tỉnh Bình Định".

Nghệ nhân Thanh Đa không chỉ là người biểu diễn điêu luyện các làn điệu hát ru, Bài chòi, mà còn là người truyền dạy và gìn giữ di sản văn hóa dân gian cho thế hệ kế cận. Ông không ngừng nỗ lực trong việc đưa nghệ thuật truyền thống đến gần hơn với lớp trẻ, trang bị cho họ những giá trị văn hóa quý báu mà cha ông để lại. "Tôi đã tham mưu chính quyền phường Nhơn Hòa, thị xã An Nhơn thành lập Câu lạc bộ hát dân ca Bài chòi, nơi tôi đảm nhận vai trò Chủ nhiệm và là thành viên của Câu lạc bộ Bài chòi dân gian thị xã An Nhơn. Đó là cách chúng tôi tiếp cận và truyền ngọn lửa nghệ thuật dân gian cho thế hệ trẻ", nghệ nhân Thanh Đa chia sẻ.

Từ năm 2003 đến nay, nghệ nhân Thanh Đa đã là thành viên chủ chốt trong các hoạt động nghệ thuật truyền thống do Trung tâm Văn hóa, Thông tin - Thể thao thị xã An Nhơn tổ chức, góp phần không nhỏ vào các lễ hội và sự kiện trọng đại trên địa bàn. Hơn 20 năm gắn bó với nghệ thuật dân gian, nghệ nhân Thanh Đa đã để lại dấu ấn sâu đậm trong lòng công chúng, đồng thời giành được nhiều giải thưởng danh giá. Năm 2008, cùng với vợ mình - NNƯT Phạm Phương Nga, ông tham gia Liên hoan hát ru và dân ca tỉnh Bình Định và được Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh trao tặng giải B.

Năm 2013, ông và vợ tiếp tục tham gia Liên hoan dân ca Bài chòi do Trung tâm Truyền hình Việt Nam tại Phú Yên tổ chức, giành giải Ba. Cũng trong năm này, nghệ nhân Thanh Đa tham gia Liên hoan các đội tuyên truyền lưu động tỉnh Bình Định và nhận giải B từ Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Bình Định.

Nghệ nhân Phạm Phương Nga, vợ của Thanh Đa tâm sự: "*Rủ nhau đi đánh Bài chòi / Để con nó khóc cho lòi rốn ra* - là câu hát mà tôi và chồng rất tâm đắc. Năm 2017, UNESCO đã công nhận Nghệ thuật Bài chòi Trung Bộ Việt Nam là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại, đây là một cột mốc quan trọng trong hành trình bảo tồn và phát huy văn hóa dân gian. Vì vậy, vai trò của chúng tôi - những nghệ nhân dân gian, càng trở nên quan trọng hơn bao giờ hết trong việc gìn giữ di sản quý báu này. Bao năm miệt mài biểu diễn hát ru, hát Bài chòi trên khắp các sân khấu càng khiến chúng tôi thêm yêu nghệ thuật dân tộc và có thêm động lực giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa nước nhà".

Hành trình của nghệ nhân Thanh Đa không chỉ là việc truyền dạy và biểu diễn mà còn là sự kết nối giữa quá khứ và hiện tại, là tình yêu mãnh liệt với di sản văn hóa dân gian, góp phần không nhỏ vào công cuộc bảo tồn và phát triển nghệ thuật Bài chòi, di sản văn hóa phi vật thể vô giá của dân tộc. ■

Sắc màu âm nhạc hội tụ tại Hội thi Hợp xướng quốc tế Việt Nam lần thứ 8

Hội thi Hợp xướng quốc tế Việt Nam lần thứ 8, diễn ra từ ngày 9 - 13.4 tới tại thành phố Hội An, tỉnh Quảng Nam, sẽ quy tụ hơn 1.000 nghệ sĩ đến từ nhiều quốc gia và vùng lãnh thổ, bao gồm: Canada, Ba Lan, Hàn Quốc, Hồng Kông, Singapore, Thái Lan, Philippines, Malaysia, Indonesia và Việt Nam.

Sự kiện được thành phố Hội An phối hợp cùng Hiệp hội INTERKULTUR (Cộng hòa Liên bang Đức) tổ chức. Đến nay, đã có 32 đoàn đăng ký tham gia tranh tài, tạo nên một sân chơi âm nhạc quy mô và đa dạng.

Đoàn hợp xướng biểu diễn giao lưu với người dân và du khách

Tại hội thi lần này, các đoàn sẽ thi đấu ở 11 môn thi thuộc 7 hạng mục. Mỗi tiết mục không chỉ đáp ứng các yêu cầu kỹ thuật khắt khe của bộ môn hợp xướng mà còn phản ánh bản sắc văn hóa độc đáo của từng quốc gia tham gia. Các hạng mục thi gồm: Hạng A (mức độ khó I): 2 môn (Hợp xướng nam nữ, Hợp xướng nam/nữ); Hạng B (mức độ khó II): 2 môn (Hợp xướng nam nữ, Hợp xướng nam/nữ); Hạng G (Hợp xướng thiếu nhi - Hợp xướng thanh niên): 3 môn (Hợp xướng thiếu nhi, Hợp xướng thanh niên nam/nữ, Hợp xướng thanh niên nam nữ); Các hạng còn lại: 1 môn, gồm Hạng SE (Hợp xướng trung niên), Hạng S (Hợp xướng thánh ca), Hạng SP (Hợp xướng tôn giáo), Hạng F (Hợp xướng dân ca).

Ban Tổ chức và Ban Giám khảo của hội thi là những tên tuổi uy tín và giàu kinh nghiệm trong lĩnh vực âm nhạc quốc tế. Thành phố Hội An, với sự nổi tiếng về tổ chức chuyên nghiệp và lòng hiếu khách, cũng được đánh giá cao trong việc tạo dựng một môi trường thân thiện, mến khách cho các đoàn tham gia.

Lễ khai mạc Hội thi sẽ diễn ra vào tối 9.4 tại Rạp hát Hội An, hứa hẹn mang đến những màn trình diễn đặc sắc từ các đoàn cùng các tiết mục văn hóa bản địa của chủ nhà Hội An. Sự kiện sẽ đưa khán giả vào không gian âm nhạc đầy cảm xúc và tình hữu nghị.

Trong khuôn khổ hội thi, người dân và du khách sẽ được thưởng thức các màn tranh tài sôi nổi của các đoàn hợp xướng, cùng các hoạt động văn hóa như: "Đêm Hoài Giang", tái hiện "Đêm phố cổ Hội An đầu thế kỷ XX", "Giai điệu quốc tế" và tham quan các điểm du lịch tại Hội An…

Kể từ 2011, Hội thi Hợp xướng quốc tế được tổ chức 2 năm một lần tại Hội An, tạo dấu ấn sâu đậm trong lòng nghệ sĩ và du khách. Sự kiện là dịp giao lưu âm nhạc, tăng cường hiểu biết văn hóa giữa các dân tộc, thắt chặt mối quan hệ hữu nghị quốc tế. Hội An, Thành phố sáng tạo của UNESCO, đã trở thành điểm đến yêu thích của các đoàn hợp xướng quốc tế, đồng thời giới thiệu văn hóa, du lịch Việt Nam ra thế giới. Hội thi lần này cũng là cơ hội để các nghệ sĩ trao đổi, sáng tạo nghệ thuật, phát triển nền âm nhạc toàn cầu, và góp phần tăng cường tình hữu nghị giữa các quốc gia tham dự.

K.C

Khi âm nhạc là nhịp cầu kết nối yêu thương

● THANH MAI - MỸ TRANG

Âm nhạc không chỉ đơn thuần là giai điệu, mà còn là dòng cảm xúc xuyên suốt, lan tỏa vào từng khoảnh khắc đời sống, kết nối từng trái tim và thắt chặt những mối thâm tình. Từ hình ảnh các thế hệ cùng tươi vui xuất hiện trong MV *Bắc Bling* của ca sĩ Hòa Minzy, đến khoảnh khắc cả cộng đồng hòa mình vào những buổi concert náo nhiệt... tất cả đều chứng minh rằng: Âm nhạc chính là nhịp cầu kết nối yêu thương, xóa nhòa mọi khoảng cách và mang con người lại gần nhau hơn bao giờ.

MV "Bắc Bling" của ca sĩ Hòa Minzy đã tạo nên "ngày hội" thực sự trên quê hương cô

Khán giả cuồng nhiệt của "Anh trai say hi"

Cả làng cùng hát

Đứng ở vị trí top 2 trending toàn cầu, đạt 27 triệu lượt xem trên YouTube và giữ vững vị trí số 1 thịnh hành tại Việt Nam (tính đến 22h ngày 8.3), MV *Bắc Bling* đã vượt xa một sản phẩm nghệ thuật đơn thuần. Quá trình sản xuất *Bắc Bling* là hành trình đầy ắp tình người, nơi tất cả mọi người đều chung tay góp sức vì một "người con của làng". Hàng trăm người dân thôn Lạc Xá, từ cụ già tóc bạc đến những em bé mới chập chững biết đi, dù không phải là diễn viên chuyên nghiệp, vẫn nô nức tham gia đóng MV. Dù trời lạnh cắt da cắt thịt, không ai cảm thấy mệt mỏi, vì với họ, đây là cách để bảo tồn và lan tỏa nét đẹp quê hương.

Những cuộc gọi, những tin nhắn giục giã nhau đến điểm quay không còn là điều phiền hà, mà đã trở thành một phần trong nhịp sống của cả làng. Rồi khi nhìn thấy nhau trong trang phục truyền thống, họ nhận ra, âm nhạc đã kết nối họ bằng thứ tình cảm thiêng liêng hơn cả - tình yêu quê hương, tình làng nghĩa xóm.

Bà Vũ Thị Nguyệt, Trưởng ban công tác mặt trận thôn Lạc Xá cho biết: "Khi cháu Hòa về nhờ khu phố, đã có khoảng trên 300 người cùng kết hợp, chung tay chung sức cho cháu đủ diễn viên quần chúng để hoàn thành MV". Còn bà Vũ Thị Bột, Trưởng ban chấp hành Hội người cao tuổi thôn cũng không giấu được niềm vui khi nói về sự kiện này: "Các cô náo nức đi hô từng nhà, ai có điều kiện thì đi 3 ngày, ai không được thì đi 1 ngày, 2 ngày"…

Chính quyền địa phương đã hỗ trợ và đồng hành với nữ ca sĩ từ những ngày đầu tiên, huy động cả nhân lực và cơ sở vật chất. Phó Chủ tịch UBND phường Quế Tân, Quế Võ, Bắc Ninh Trần Văn Sơn chia sẻ: "Chúng tôi đã thuê xe, rồi nhà ai có ô tô cũng mang đi để chở bà con". Những đôi chân đã chậm theo năm tháng nhưng vẫn rảo bước đầy náo nức; những bàn tay đã nhăn nheo bởi gió sương nhưng vẫn siết chặt trong niềm tự hào. Cụ Nguyễn Thị Bình (Lạc Xá, Bắc Ninh) kể, giọng run run mà ánh mắt sáng ngời: "Mọi người đều hào hứng, phấn khởi, ở Hà Nội cũng đi xe về, bà rồi cháu rồi con cũng về".

Giữa guồng quay hối hả của cuộc sống hiện đại, khi con người dần thu mình trong những căn phòng chật hẹp, những bữa cơm vội vã và những màn hình sáng lạnh, thì *Bắc Bling* như một tiếng gọi, kéo mọi người ra khỏi thế giới riêng để cùng hòa chung nhịp đập. Những con người tưởng chừng xa cách nay nắm chặt tay nhau, cùng hát, cùng cười, cùng tạo nên một sản phẩm âm nhạc đậm chất đồng bằng Bắc Bộ. Sau khi MV lên sóng, cả triệu trái tim trên mọi miền đất nước chợt nhận ra, âm nhạc không chỉ để nghe mà còn là để kết nối từ trái tim đến trái tim...

Trái tim và âm nhạc hòa chung nhịp đập

Không chỉ trong từng ca khúc, từng MV, mà ngay cả những buổi concert cũng trở thành cầu nối để các thế hệ tìm thấy điểm chung khi hòa mình vào từng giai điệu.

Giữa dòng người chen chúc trước cổng concert *Anh trai say hi* tại TP Hồ Chí Minh, bạn Võ Ngân Anh (20 tuổi, Hà Nội) cùng em họ và bác ruột háo hức xếp hàng. Ba con người với những khoảng cách tuổi tác, nhưng chung một niềm đam mê nghệ thuật. Từ 7 giờ sáng, họ đã có mặt, kiên nhẫn nhích từng bước giữa cái nắng gay gắt. Khi âm nhạc vang lên, thời gian như dừng lại. Có lẽ sau này họ sẽ không chỉ nhớ đến một buổi concert "lịch sử", mà còn nhớ về khoảnh khắc cùng nhau cười, cùng nhau sống hết mình với âm nhạc. "Ba bác cháu tôi đã hát theo những bài hát mình yêu thích, đó là một trải nghiệm tuyệt vời", Ngân Anh chia sẻ.

Tại Hà Nội, bạn Đào Ngọc Hoa (21 tuổi, Đống Đa) và mẹ cũng đã bên nhau trong không khí sôi động của concert *Anh trai say hi*, trước đó là concert *Blackpink*. Để có trải nghiệm tốt nhất, họ đã chọn vé SVIP, không phải chỉ để đứng gần sân khấu hơn, mà để những giây phút bên nhau được trọn vẹn hơn. Khi ánh đèn sân khấu bừng sáng, âm nhạc vang lên, hai mẹ con cùng cất cao giọng hát và cả những bước nhảy đầy phấn khích. Mẹ của Ngọc Hoa bày tỏ: "Tham gia các buổi concert không chỉ giúp tôi và con gái gắn kết hơn mà còn là cách để chúng tôi cùng nhau tận hưởng những giây phút tuyệt vời. Hai mẹ con đã cùng hát và nhảy. Đó là những kỷ niệm mà chúng tôi sẽ không bao giờ quên".

Có thể nói, âm nhạc không chỉ vang lên từ sân khấu, mà còn lan tỏa từ những trái tim, tuôn chảy mạnh mẽ trong từng nhịp đập. *Bắc Bling* là câu chuyện về một cộng đồng cùng nhau đoàn kết, cùng nhau tự hào, trong khi những concert như *Anh trai say hi* hay *Anh trai vượt ngàn chông gai* là cơ hội để những đôi tay tìm thấy nhau. Và có lẽ, giữa dòng chảy không ngừng của cuộc sống, chính những khoảnh khắc ấy mới là những giá trị đích thực và đáng trân trọng nhất. ■

Ra mắt cuốn sách du khảo về trang phục phụ nữ các dân tộc Việt Nam

Nhân Ngày Quốc tế Phụ nữ 8.3, NXB Chính trị quốc gia Sự thật vừa cho ra mắt cuốn sách Du khảo: *Rực rỡ sắc màu trang phục phụ nữ các dân tộc Việt Nam* của đạo diễn, cựu nhà báo Nguyễn Bông Mai. Dày 352 trang, ghi lại hành trình "99 ngày xuyên Việt", khám phá những bộ trang phục truyền thống và văn hóa độc đáo của 35 dân tộc thiểu số Việt Nam, cuốn sách đã tái hiện 55 bộ trang phục đặc sắc qua những câu chuyện đầy cảm hứng và được UNESCO bảo trợ, có giá trị nghiên cứu sâu sắc, đồng thời tôn vinh niềm tự hào về di sản văn hóa dân tộc.

Trong hành trình của mình, Nguyễn Bông Mai đã gặp gỡ nhiều phụ nữ ở khắp mọi miền đất nước - những người mang trong mình tình yêu với cái đẹp và khát vọng tự do. Tuy nhiên, không phải ai cũng đủ dũng cảm để sống cuộc đời rực rỡ như họ mong muốn. Cuốn sách gửi gắm thông điệp mạnh mẽ về quyền tự do theo đuổi ước mơ và tìm kiếm hạnh phúc, đồng thời tri ân hơn 999 con người đã đồng hành và hỗ trợ tác giả trong suốt hành trình này.

Buổi ra mắt sách được tổ chức tại Đường Sách TP.HCM vào ngày 8.3, kết hợp triển lãm ảnh về hành trình khám phá văn hóa các dân tộc, cùng giao lưu trực tiếp với tác giả Nguyễn Bông Mai. Sau sự kiện, tác giả sẽ tiếp tục hành trình Book Unitour tại các trường Đại học TP.HCM và Hà Nội, nhằm lan tỏa giá trị văn hóa Việt Nam trong cộng đồng học thuật và góp phần bảo tồn, phát huy di sản văn hóa của dân tộc.

THÙY TRANG

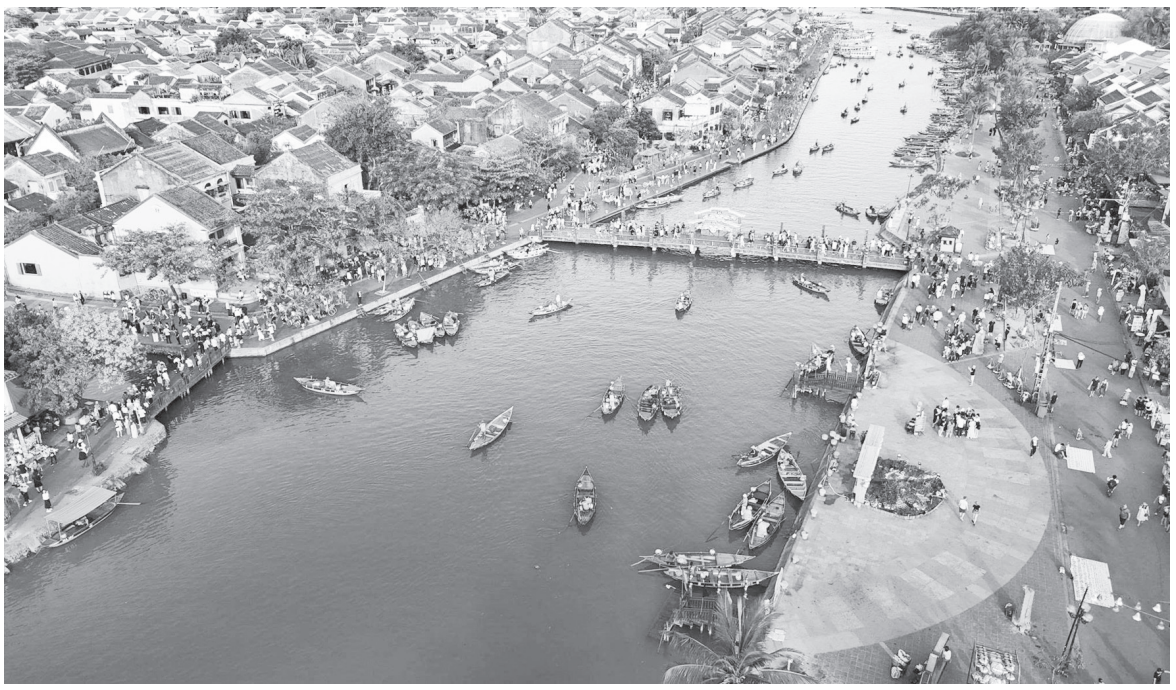
Một bộ trang phục trong cuốn sách

CUNG ĐƯỜNG DI SẢN QUẢNG NAM:

Khi thiên nhiên hòa quyện cùng văn hóa

● KHÁNH CHI

Sự kết hợp hài hòa giữa bảo tồn di sản, phát triển kinh tế và quy hoạch bền vững không chỉ tạo nên mô hình du lịch mẫu cho các vùng miền núi mà còn thúc đẩy kinh tế - xã hội, mang lại lợi ích thiết thực cho cộng đồng và địa phương…

Trải nghiệm du lịch tại Di sản Hội An

Tránh biến văn hóa thành hàng hóa thương mại đơn thuần

Tại Hội thảo Lữ hành quốc tế diễn ra cuối tuần qua, tỉnh Quảng Nam đã công bố hành lang phát triển du lịch mới mang tên "Cung đường di sản Hội An - Mỹ Sơn - Cổng trời Đông Giang: Nơi thiên nhiên giao hòa cùng văn hóa". Nếu được triển khai hiệu quả, tuyến du lịch này không chỉ mở ra cơ hội phát triển kinh tế - xã hội mà còn góp phần bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa bản địa, tạo động lực bền vững cho du lịch miền núi.

Để phát triển du lịch dọc cung đường di sản Hội An - Mỹ Sơn - Cổng trời Đông Giang, các chuyên gia và nhà quản lý nhấn mạnh sự kết hợp giữa bảo tồn di sản, phát triển kinh tế và quy hoạch bền vững. Trong đó, việc đầu tư hạ tầng sinh thái, phát triển sản phẩm du lịch liên tuyến hấp dẫn, đẩy mạnh quảng bá và tăng cường hợp tác đa bên được xem là những giải pháp trọng tâm.

Bà Tạ Thị Tú Uyên, Giám đốc Ban sản phẩm Dịch vụ, Công ty Vietravel nhấn mạnh tầm quan trọng của bảo tồn di sản trong phát triển du lịch: Hội An cần tiếp tục giữ gìn không gian kiến trúc, cảnh quan sông nước, kiểm soát hoạt động kinh doanh du lịch theo hướng văn minh, tránh làm biến dạng các lễ hội truyền thống. Mỹ Sơn có thể ứng dụng công nghệ vé điện tử, đặt giờ tham quan để phân luồng du khách, đồng thời duy trì công tác tu bổ đền tháp dưới sự tư vấn của chuyên gia quốc tế nhằm bảo vệ tối đa giá trị di sản. Đông Giang cần quy hoạch rõ các tuyến tham quan thiên nhiên như lối đi bộ trong rừng, hang động, hướng dẫn du khách tuân thủ quy định để bảo vệ hệ sinh thái nhạy cảm...

Đặc biệt, để gìn giữ bản sắc văn hóa, các hoạt động văn hóa, lễ hội chỉ nên được tổ chức vào thời điểm và không gian phù hợp, có sự chủ động tham gia của cộng đồng, tránh biến văn hóa thành hàng hóa thương mại hóa đơn thuần. Việc bảo tồn di sản không chỉ dừng lại ở du lịch mà cần được duy trì trong chính cộng đồng và giới thiệu đúng bản chất, ý nghĩa các phong tục đến du khách.

Cung đường di sản Hội An - Mỹ Sơn - Cổng trời Đông Giang là minh chứng sinh động cho sự gắn kết giữa thiên nhiên và văn hóa bản địa trong phát triển du lịch. Chính sự hòa quyện giữa cảnh sắc thiên nhiên kỳ vĩ và bề dày văn hóa đã tạo nên sức hút đặc biệt, đồng thời mở ra hướng đi bền vững cho ngành du lịch Quảng Nam.

Ông Nguyễn Anh Tấn, Chủ tịch HĐQT Tập đoàn FVG cho rằng, cung đường di sản không chỉ kết nối các điểm đến văn hóa, lịch sử mà còn khai thác tối đa tiềm năng du lịch, góp phần quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Đây là cầu nối quảng bá các giá trị văn hóa truyền thống, từ lễ hội, nghề thủ công đến ẩm thực địa phương, đồng thời là giải pháp hiệu quả để phát triển kinh tế gắn liền với việc bảo tồn bản sắc dân tộc, tránh nguy cơ mai một trước làn sóng hiện đại hóa.

Khám phá văn hóa Cơ Tu tại miền núi Đông Giang

Định hướng phát triển bền vững

Tại Hội thảo, nhiều chuyên gia nhấn mạnh tầm quan trọng của công nghệ số trong quảng bá du lịch. Ông Nguyễn Tường Lâm, Bí thư Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh khẳng định vai trò của thanh niên không chỉ là khách du lịch trải nghiệm, mà còn là lực lượng tiên phong trong bảo tồn và quảng bá di sản văn hóa. Ngày càng nhiều bạn trẻ sáng tạo các sản phẩm du lịch độc đáo, mang đậm bản sắc địa phương như homestay truyền thống, tour du lịch trải nghiệm văn hóa - ẩm thực, góp phần làm phong phú hệ sinh thái du lịch Việt Nam.

"Trong thời đại công nghệ cao, ứng dụng công nghệ số là yếu tố then chốt để nâng tầm du lịch. Thanh niên với khả năng tiếp thu nhanh chính là lực lượng nòng cốt trong quá trình này. Quảng Nam cần phát triển các sản phẩm số hóa, giúp mỗi thanh niên trở thành một đại sứ du lịch trên nền tảng số, lan tỏa vẻ đẹp di sản rộng khắp", theo ông Lâm.

Bên cạnh đó, ông Lý Xương Căn, Đại sứ Du lịch Việt Nam tại Hàn Quốc, đề xuất các giải pháp thu hút khách du lịch xứ sở Kim chi, trong đó có việc ứng dụng công nghệ tài chính, như: Dịch vụ thanh toán xuyên biên giới qua mã QR quốc tế (NAPAS); Dịch vụ hoàn thuế cho khách du lịch nước ngoài (TAX RETURN), giúp tăng cường chi tiêu, thúc đẩy tiêu dùng du lịch.

"Sự kết hợp giữa hạ tầng kinh tế, công nghệ kỹ thuật và dịch vụ du lịch sẽ giúp nâng cao trải nghiệm du khách, đưa ngành du lịch Việt Nam tiệm cận với các nước phát triển", ông Lý Xương Căn nhận định.

Việc xây dựng và phát triển sản phẩm du lịch đặc thù nhằm thu hút và giữ chân du khách lâu hơn tại Quảng Nam là một trong những đề xuất quan trọng được đưa ra tại Hội thảo. Điều này không chỉ mang lại lợi ích kinh tế mà còn tạo thêm việc làm, thúc đẩy các ngành liên quan như vận tải, thủ công mỹ nghệ, nông sản địa phương và dịch vụ giải trí. Đặc biệt, phát triển du lịch bền vững ở khu vực miền núi sẽ giúp nâng cao đời sống người dân, bảo tồn văn hóa và cảnh quan thiên nhiên, tạo nền tảng vững chắc cho kinh tế địa phương.

Theo ông Lương Nguyễn Minh Triết, Bí thư Tỉnh ủy Quảng Nam: Cung đường di sản Hội An - Mỹ Sơn - Cổng trời Đông Giang là tuyến du lịch nội tỉnh chính thức đầu tiên trong định hướng hành lang du lịch mới của tỉnh. Tuyến này không chỉ kết nối Hội An - Mỹ Sơn với khu vực phía Tây và phía Nam Quảng Nam mà còn mở rộng liên kết với các trung tâm du lịch trong nước và khu vực. Dựa trên định hướng này, ngành du lịch địa phương sẽ tập trung phát triển sản phẩm du lịch đa dạng, tạo ra những chương trình theo chủ đề phong phú; Kết nối các điểm đến, hình thành hành lang du lịch mới, giúp tối ưu hóa trải nghiệm cho du khách; Nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch hiện có, đồng thời phát triển các sản phẩm đặc trưng dựa trên giá trị văn hóa truyền thống; Khuyến khích doanh nghiệp đầu tư, mở rộng dịch vụ, nâng cao chất lượng phục vụ du khách trong nước và quốc tế…

Có thể nói, việc đẩy mạnh các sản phẩm du lịch đặc thù, kết hợp với bảo tồn văn hóa và chuyển đổi số, sẽ là chìa khóa giúp Quảng Nam trở thành điểm đến hấp dẫn, bền vững trên bản đồ du lịch khu vực và thế giới. ■

Cuộc thi ảnh *Đất nước ngàn hoa* thu hút 1.500 tác phẩm dự thi

Sau 6 tháng phát động (từ ngày 9.9.2024), cuộc thi ảnh *Đất nước ngàn hoa* do Báo *Sài Gòn giải phóng* phối hợp với Hội Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Việt Nam (VAPA) tổ chức đã nhận được khoảng 1.500 tác phẩm tham gia.

Cuộc thi được tổ chức trên quy mô toàn quốc, xoay quanh 5 chủ đề chính: *Thành tựu; Cống hiến; Nước non ngàn dặm; Phát triển xanh; Vì trẻ thơ*. BTC tiếp nhận tác phẩm từ 16h ngày 9.9.2024 đến 11h30 ngày 31.3.2025. Lễ tổng kết và trao giải dự kiến diễn ra vào đầu tháng 5.2025. Tổng giá trị giải thưởng của cuộc thi lên tới 600 triệu đồng. Ngoài phần thưởng tiền mặt, các tác giả có tác phẩm xuất sắc còn có cơ hội nhận huy chương vàng, bạc, đồng cùng bằng chứng nhận triển lãm cấp khu vực do VAPA trao tặng.

Theo thể lệ, các tác phẩm dự thi phải được sáng tác trong khoảng thời gian từ 30.4.1975 - 31.3.2025 và chưa từng đoạt giải trong bất kỳ cuộc thi nào do VAPA tổ chức hoặc bảo trợ. BTC kỳ vọng cuộc thi sẽ trở thành sân chơi ý nghĩa, khuyến khích cộng đồng nhiếp ảnh trong và ngoài nước sáng tác những tác phẩm có giá trị, phản ánh chặng đường đấu tranh, xây dựng và phát triển đất nước. Đồng thời, cuộc thi cũng nhằm tôn vinh những thành tựu nổi bật của TP.HCM trong hành trình phát triển. **A.HUY**

BA TƠ (QUẢNG NGÃI) HOÀN THÀNH CHƯƠNG TRÌNH XÓA NHÀ TẠM:

Mái ấm vững chãi, cuộc sống đổi thay

● **NHƯ ĐỒNG**

Với sự chung tay của các cơ quan, đơn vị và cộng đồng, huyện miền núi Ba Tơ đã trở thành địa phương đầu tiên trong tỉnh Quảng Ngãi hoàn thành chương trình xóa nhà tạm, nhà dột nát. Thành công này không chỉ mang lại niềm vui, sự ấm áp cho các hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ có hoàn cảnh khó khăn mà còn tiếp thêm động lực để họ vươn lên, ổn định cuộc sống, góp phần thay đổi diện mạo khu vực miền núi…

Niềm hạnh phúc hiện rõ trên gương mặt chị Phạm Thị Día (SN 1994), người dân tộc Hrê, khi chị được đón nhận ngôi nhà mới khang trang. Là hộ cận nghèo, một mình nuôi ba con nhỏ trong điều kiện kinh tế khó khăn, chị Día luôn phải chật vật lo toan giữa bộn bề cuộc sống.

Nhờ chính sách hỗ trợ từ chương trình xóa nhà tạm, sau một tháng thi công, căn nhà vững chãi với diện tích 70m², trị giá 140 triệu đồng đã hoàn thành. Trong đó, Nhà nước hỗ trợ 60 triệu đồng, phần còn lại chị Día vay mượn từ người thân. Từ nay, chị và các con có một mái ấm kiên cố để yên tâm sinh sống, không còn lo lắng trong những ngày mưa bão.

Ngôi nhà mới hoàn thành của chị Phạm Thị Día

Chia sẻ với phóng viên, chị Día bày tỏ, cuộc sống khó khăn khiến gia đình chị chưa bao giờ dám nghĩ đến việc có một ngôi nhà mới. Thế nhưng, nhờ sự quan tâm của cấp ủy, chính quyền các cấp cùng sự giúp đỡ của anh em họ hàng, bà con lối xóm, giờ đây, giấc mơ ấy đã trở thành hiện thực. "Không chỉ có chỗ trú mưa, trú nắng, mà tôi còn cảm nhận được tình yêu thương, sự sẻ chia đáng trân quý từ chính quyền, bà con lối xóm. Vợ chồng tôi sẽ cố gắng làm ăn, vượt khó để nuôi con ăn học nên người", chị xúc động nói.

Không riêng gia đình chị Día, vợ chồng anh Phạm Văn Đông (31 tuổi), ở thôn Làng Mạ, xã Ba Tô, cũng vừa hiện thực hóa giấc mơ về một mái ấm vững chãi sau nhiều năm sống trong căn nhà tạm bợ, xuống cấp. Ngày nhận nhà mới, vợ chồng anh không giấu nổi niềm vui, hạnh phúc khi được hàng xóm, chính quyền địa phương đến chung vui, chúc mừng.

Thuộc diện hộ cận nghèo, không có đất sản xuất, cuộc sống của gia đình anh Đông chủ yếu dựa vào công việc làm thuê bấp bênh. Từng nghĩ việc xây được một ngôi nhà tử tế là điều xa vời, nhưng nhờ Chương trình xóa nhà tạm, nhà dột nát do Thủ tướng Chính phủ phát động, anh được hỗ trợ 60 triệu đồng. Cùng với đó, bà con lối xóm đã góp công giúp anh hoàn thành ngôi nhà trong niềm hân hoan.

Tinh thần "ai có gì góp nấy, ai có công góp công, ai có của góp của, ai có nhiều góp nhiều, ai có ít góp ít" đã lan tỏa mạnh mẽ trong cộng đồng. Nhờ sự chung tay của cán bộ, đảng viên và nhân dân, chương trình xóa nhà tạm, nhà dột nát tại huyện Ba Tơ không chỉ giúp nhiều hộ nghèo có chốn an cư, mà còn thắp lên hy vọng về một cuộc sống ổn định, ấm no hơn cho bà con vùng cao.

Bí thư Huyện ủy Ba Tơ, ông Đinh Ngọc Vỹ, cho biết: Sau ba tháng triển khai, huyện đã hoàn thành việc hỗ trợ 553/553 hộ xây dựng mới và sửa chữa nhà ở, đảm bảo chất lượng, an toàn và đúng tiến độ đề ra. Các hộ dân sau khi được hỗ trợ đã chính thức chuyển vào nhà mới, ổn định cuộc sống, không còn cảnh lo lắng mỗi khi mưa bão về.

Ghi nhận những kết quả tích cực này, Phó Bí thư Tỉnh ủy Quảng Ngãi, bà Đinh Thị Hồng Minh, đã biểu dương sự nỗ lực của huyện Ba Tơ trong công tác hỗ trợ người dân xóa nhà tạm, nhà dột nát. Huyện Ba Tơ được Ban Thường vụ Tỉnh ủy chọn làm điểm để triển khai Chương trình chung tay xóa nhà tạm trên địa bàn toàn tỉnh, tạo tiền đề quan trọng nhân rộng mô hình, giúp nhiều hộ nghèo có mái ấm kiên cố, vững vàng.

Phó Bí thư Tỉnh ủy bày tỏ mong muốn, sau khi được Nhà nước hỗ trợ xây dựng, sửa chữa nhà ở, các gia đình sẽ tiếp tục nỗ lực phát triển kinh tế, vươn lên thoát nghèo. Bên cạnh đó, chính quyền các cấp cần tiếp tục quan tâm, hỗ trợ kế sinh nhai cho người dân, đặc biệt là những hộ có hoàn cảnh khó khăn, những trường hợp yếu thế, để họ có điều kiện cải thiện cuộc sống, góp phần nâng cao chất lượng đời sống khu vực miền núi. ■

Gắn kết nhà trường, gia đình và cộng đồng trong xây dựng trường học xanh

Hướng đến mô hình trường học xanh, sạch, an toàn, các trường tại TP Đà Nẵng đã có nhiều chuyển biến tích cực, giúp học sinh không chỉ tiếp thu kiến thức mà còn rèn luyện thói quen bảo vệ môi trường sống ngay từ khi còn nhỏ. Những thói quen này sẽ được các em lan tỏa về đến gia đình và cộng đồng…

Năm 2024, huyện Hòa Vang là một trong năm địa phương thí điểm mô hình "Trường học xanh", với ba trường tiểu học và hai trường THCS tham gia. Trước đó, từ năm 2019, toàn bộ 19 trường tiểu học trên địa bàn huyện đã đạt chuẩn theo Bộ Tiêu chuẩn của UBND TP Đà Nẵng. Để hỗ trợ các trường, Phòng Tài nguyên & Môi trường huyện đã tổ chức tập huấn ủ phân vi sinh, xử lý rác hữu cơ, đồng thời hỗ trợ kinh phí xây dựng hố ủ phân tại trường.

Trên toàn TP, 20 trường TH và THCS đang triển khai mô hình này. Điển hình, Trường Tiểu học Phan Phu Tiên (quận Liên Chiểu) thành lập CLB Bảo vệ môi trường, thu hút đông đảo học sinh và giáo viên tham gia. Qua các buổi sinh hoạt, học sinh không chỉ được trang bị kiến thức mà còn thực hành phân loại rác, tái chế vật liệu, sử dụng túi vải thay bao nilon, bình nước cá nhân thay chai nhựa…

Sự phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường và gia đình đã nâng cao ý thức bảo vệ môi trường của học sinh, góp phần giữ gìn cảnh quan xanh, sạch, đẹp

Tại Trường Tiểu học Phạm Hồng Thái (quận Ngũ Hành Sơn), việc phân loại rác, tái chế vật liệu đã giúp học sinh hiểu rõ quy trình xử lý rác, đồng thời kích thích tư duy sáng tạo của các em. Nhà trường đã chủ động đào hố ủ rác hữu cơ ngay trong khuôn viên, tạo nguồn phân bón tự nhiên cho vườn rau của trường, giúp giảm thiểu rác thải và nâng cao ý thức bảo vệ môi trường.

Trường THCS Lê Hồng Phong (quận Hải Châu), một trong những đơn vị tham gia thí điểm "Trường học xanh", đã xây dựng kế hoạch cụ thể với nhiều hoạt động thiết thực. Nhà trường đưa ra quy định giảm thải nhựa, thay thế sản phẩm dùng một lần, lắp đặt hệ thống lọc nước để khuyến khích học sinh sử dụng bình cá nhân. Đồng thời, các lớp học đều được trang bị thùng rác phân loại, kiểm toán lượng rác phát sinh hằng tháng, giúp các em hình thành ý thức quản lý rác hiệu quả.

Thầy Đặng Ngọc Lam, Hiệu trưởng Trường THCS Lê Hồng Phong, nhấn mạnh: "Chúng tôi muốn học sinh không chỉ học giỏi mà còn phát triển kỹ năng sống, có trách nhiệm với môi trường và lan tỏa những thói quen tốt đến gia đình, cộng đồng".

Tại Trường THCS Nguyễn Huệ (quận Hải Châu), việc phân loại rác tại nguồn được triển khai ngay từ đầu, giúp học sinh hình thành thói quen tốt. Sự phối hợp với gia đình đã nâng cao ý thức bảo vệ môi trường của các em, góp phần giữ gìn cảnh quan trường học sạch đẹp, hạn chế rác thải dồn ứ. Không chỉ dừng lại ở học sinh, nhà trường còn tích cực tuyên truyền đến phụ huynh, giúp họ nhận thức rõ tầm quan trọng của việc xây dựng trường học xanh, sạch, an toàn.

Trường THCS Lê Đình Chinh cũng triển khai nhiều hoạt động thực tiễn, hướng dẫn học sinh tiết kiệm nước, bảo vệ cây xanh, phân loại và xử lý rác đúng cách. Nhờ đó, các em không chỉ tự giác thu gom rác hằng ngày mà còn hình thành ý thức không xả rác bừa bãi, góp phần lan tỏa lối sống xanh đến gia đình và xã hội.

Sự chủ động của học sinh còn thể hiện rõ trong chương trình đánh giá và tổng kết các giải pháp xây dựng trường học xanh, thích ứng với biến đổi khí hậu do Thành đoàn Đà Nẵng phối hợp với UNICEF Việt Nam tổ chức. Tại đây, nhiều ý tưởng sáng tạo đã ra đời như: *Giấy tái chế - Đất tươi xanh, Ngôi nhà 200 đồng, Ứng dụng AI thu gom pin, Thư viện di động, Giấy làm từ bã mía và cỏ dại, Viên khử mùi từ bã cà phê, Bữa cơm xanh*… Những dự án này thể hiện tinh thần tự giác, trách nhiệm của học sinh và sự phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường - gia đình - cộng đồng trong hành trình bảo vệ môi trường, hướng tới một tương lai xanh bền vững.

NGỌC HÀ

Hành trình mới của Nguyễn Thùy Linh

● **HOÀNG ANH**

Tay vợt nữ số 1 Việt Nam Nguyễn Thùy Linh đang có chuyến du đấu châu Âu, tham dự nhiều giải quốc tế đẳng cấp thuộc hệ thống BWF World Tour của Liên đoàn Cầu lông thế giới (BWF). Đây là hành trình đầu tiên trong mục tiêu trở lại top 20 thế giới, cũng như chuẩn bị dài hơi cho SEA Games 33 của tay vợt sinh năm 1997.

Thùy Linh đang nỗ lực thi đấu tốt tại các giải quốc tế trong giai đoạn đầu năm 2025 để hướng đến mục tiêu trở lại top 20 thế giới và tranh tài tại SEA Games 33

Sau tượng đài Nguyễn Tiến Minh, Thùy Linh là tay vợt hiếm hoi của cầu lông Việt Nam có thứ hạng cao và được tham dự nhiều giải đấu đẳng cấp của BWF. Năm 2024 được xem là năm thành công của Thùy Linh khi cô tham dự Olympic Paris, lần thứ ba liên tiếp vô địch Vietnam Open - giải đấu lớn nhất trong năm của cầu lông Việt Nam, giành ngôi á quân giải cầu lông Đức mở rộng thuộc BWF World Tour Super 300 và tiến sâu vào nhiều giải đấu có cấp độ cao khác. Tuy vậy, việc tay vợt quê Phú Thọ khép lại mùa giải từ khá sớm sau giải Hàn Quốc Masters (Super 300) đầu tháng 11 khiến cô kết thúc năm 2024 với hạng 35 thế giới.

Mục tiêu trong năm 2025 của Thùy Linh là cố gắng trở lại top 20 thế giới. Thứ hạng cao nhất trong sự nghiệp của tay vợt đang đầu quân cho Đồng Nai là 20 vào tháng 10.2023. Do đó mà từ đầu tháng 1 năm nay, cô đã tích cực tập luyện và tham dự 2 giải đấu đẳng cấp ở Ấn Độ (Super 750) và Indonesia (Super 500). Trong đó tại giải đấu ở Indonesia, Thùy Linh tạo tiếng vang khi đánh bại nhà cựu vô địch thế giới người Ấn Độ Sindhu để lọt vào tứ kết. Nhờ thành tích này mà Thùy Linh vươn lên xếp hạng 28 thế giới. Trong thời gian sau Tết Nguyên đán 2025, Thùy Linh tập huấn cùng đội tuyển cầu lông Việt Nam tại Trường Đại học TDTT Bắc Ninh để chuẩn bị cho chuyến du đấu châu Âu.

Trở lại Đức sau một năm với tư cách là nhà đương kim á quân, Thùy Linh gặp không ít áp lực về việc tiến sâu và tái lập thành tích này. Trải qua những trận đấu khó khăn, gặp không ít thử thách, song tay vợt 27 tuổi đã vượt qua để có lần thứ hai liên tiếp giành HCB tại giải. Đây là khởi đầu suôn sẻ, là động lực lớn cho tay vợt nữ số 1 Việt Nam trong hành trình trở lại top 20 thế giới.

"Không chỉ là vì ở bục nhận huy chương bạc hay á quân, mà là chiếc bục nói về những bước chân, giọt mồ hôi hay sự cố gắng hoặc có những giai đoạn căng thẳng và lo lắng. Nhưng cuối cùng, Linh lại được một lần nữa bước lên. Đối với Linh, hạnh phúc là hành trình và đôi khi hạnh phúc không hẳn là kết quả, cho đến khi Linh chưa quyết định dừng lại, Linh sẽ tiếp tục bước đi...", Thùy Linh chia sẻ đầy cảm xúc sau khi bảo vệ thành công ngôi á quân tại Giải cầu lông Đức mở rộng 2025.

Cho biết về những mục tiêu tiếp theo trong sự nghiệp, Thùy Linh bày tỏ: "Trước mỗi giải đấu, Linh luôn luôn đặt ra mục tiêu cho bản thân. Linh sẽ cố gắng hết sức để được tham dự các giải quốc tế, được đứng trên bục tại các giải Super 300, 500 và hơn thế nữa, qua đó tích luỹ thêm điểm số để cải thiện thứ hạng thế giới. Để thực hiện được mục tiêu đó, Linh sẽ phải nỗ lực hơn trong tập luyện để trui rèn, cải thiện chuyên môn và dần hoàn thiện bản thân".

Hành trình phía trước sẽ khó khăn hơn khi Thùy Linh tham dự các giải đấu có cấp độ cao hơn và gặp những tay vợt mạnh hơn. Mục tiêu trở lại top 20 thế giới không hề đơn giản, đòi hỏi sự cố gắng và nỗ lực rất lớn của tay vợt 27 tuổi. Thùy Linh đã không tham dự giải Orlean Masters (Super 300) ở Pháp vào phút cuối để dưỡng sức cho giải cầu lông toàn Anh (Super 1.000), diễn ra từ ngày 11 - 16.3 tại thành phố Birmingham, quy tụ rất nhiều tay vợt hàng đầu với tổng giải thưởng lên tới 1.450.000 USD.

Kết quả bốc thăm mang đến thử thách cực độ cho tay vợt Việt Nam khi ngay ở vòng 1 đơn nữ, cô sẽ đối đầu với hạt giống số 3 Akane Yamaguchi (Nhật Bản). Yamaguchi sinh năm 1997, cùng tuổi với Thùy Linh, từng giành hai chức vô địch thế giới vào các năm 2021, 2022, từng là số 1 thế giới vào năm 2018 và hiện đang xếp hạng 3 thế giới. Trận đấu này được dự báo sẽ rất khó khăn cho Thùy Linh, nhưng đây cũng là cơ hội tốt để cô cho thấy sự tiến bộ và khẳng định bản thân trên đấu trường quốc tế. Sau giải toàn Anh, Thùy Linh sẽ tham dự giải Thụy Sỹ mở rộng (Super 300). Hy vọng rằng tay vợt quê Phú Thọ sẽ tiếp tục nỗ lực, cố gắng thi đấu hết mình để tiến sâu vào các giải trên và cải thiện thứ hạng. ■

Lo cho tương lai

CLB Thể Công - Viettel vừa tổ chức Giải bóng đá cộng đồng với sự tham gia tranh tài của 500 cầu thủ nhí. Đây là cách CLB tự lo cho mình vì các tài năng nhí hôm nay chính là tương lai của CLB, của nền bóng đá Việt Nam vào ngày mai.

Tại đây, các thí sinh sẽ có một tuần trải nghiệm bầu không khí bóng đá tại đại bản doanh CLB Thể Công - Viettel. Họ sẽ được kiểm tra kỹ lưỡng các tiêu chí như thể hình, thể lực, kỹ thuật, năng khiếu, sức khỏe thể chất… thông qua các bài kiểm tra đối kháng, kiểm tra năng khiếu và kiểm tra y tế. Các thí sinh trúng tuyển sẽ được ký hợp đồng đào tạo trẻ và tham gia các chương trình huấn luyện chuyên nghiệp, được tạo điều kiện tốt nhất để phát triển thành cầu thủ chuyên nghiệp.

Lâu nay Thể Công - Viettel cùng các CLB như Hà Nội FC, HAGL, SLNA... là các lò đào tạo trẻ và là nơi cung cấp các tài năng cho các đội tuyển trẻ cũng như các trụ cột của đội tuyển quốc gia. Các CLB chính là chân đế của mỗi nền bóng đá và khi các CLB biết và có điều kiện lo cho mình bằng cách hình thành các tuyến đào tạo trẻ, tổ chức các giải đấu trẻ hay tổ chức các đợt tìm kiếm tài năng bóng đá trẻ, thì bóng đá Việt Nam sẽ được hưởng lợi. Bởi từ các cầu thủ trẻ tại các vườn ươm của CLB ngày hôm nay sẽ có nhiều người trở thành tài năng của bóng đá Việt Nam ngày mai.

Đơn cử như CLB bóng đá Hà Nội, nhờ có hệ thống đào tạo tốt, CLB này đã trở thành đội bóng giàu thành tích nhất của bóng đá Việt Nam từ các giải trẻ tới giải vô địch quốc gia. Những gương mặt sáng lấp lánh của bóng đá Việt Nam trưởng thành từ lò đào tạo của CLB Hà Nội là Quang Hải, Duy Mạnh, Văn Hậu, Đức Huy, Hùng Dũng... đều có nhiều đóng góp cho bóng đá Việt Nam trong suốt những năm qua và đang góp phần tạo nên một nền móng vững chắc của bóng đá Việt Nam trong thời gian tới.

Ở cấp độ quốc gia, VFF cũng đang lo cho đội U17 quốc gia bằng cách bổ nhiệm ông Yutaka Ikeuchi, chuyên gia từ Nhật Bản, giữ vai trò cố vấn giám sát kỹ thuật, đồng hành cùng HLV Cristiano Roland trong quá trình chuẩn bị cho giải đấu quan trọng sắp tới là VCK U17 châu Á. Không chỉ đội tuyển U17, công tác xây dựng lực lượng cho đội tuyển U22 Việt Nam cũng được triển khai từ rất sớm. Đáng chú ý, nhiều cầu thủ trẻ đã được trao cơ hội tập trung và thi đấu cùng đội tuyển quốc gia tại các giải đấu quốc tế chính thức, trong đó Bùi Vĩ Hào và Khuất Văn Khang là 2 gương mặt nổi bật từng góp mặt tại ASEAN Cup 2024.

500 cầu thủ nhí đã tham gia vào giải đấu tìm kiếm tài năng của CLB Thể Công - Viettel

Khi bóng đá Việt Nam biết lo cho tương lai từ chân đế là cấp CLB tới cấp các đội tuyển quốc gia thì chắc chắn trong thời gian tới, chúng ta sẽ có thêm nhiều lứa cầu thủ vàng như thế hệ Quang Hải, Văn Hậu, Duy Mạnh... Và ngày mai của bóng đá Việt Nam bắt đầu từ công vun trồng, chăm bón của ngày hôm nay.

THU SÂM

ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM:

Sự bảo thủ cần thiết

● **NGỌC TRUNG**

Nhiều cựu binh đang thể hiện phong độ ấn tượng trong màu áo CLB đã không được HLV Kim Sang-sik điền tên vào danh sách triệu tập. Đó là sự bảo thủ cần thiết của nhà cầm quân người Hàn Quốc.

Duy trì bộ khung ổn định cho đội tuyển Việt Nam là điều cần thiết ở thời điểm hiện tại

Trước thời điểm HLV Kim Sang-sik công bố danh sách triệu tập đội tuyển quốc gia (ĐTQG) Việt Nam cho đợt FIFA Days tháng 3, nhiều gương mặt cũ được kỳ vọng trở lại nhờ phong độ ấn tượng trong màu áo CLB tại V.League. Đáng kể như thủ thành Đặng Văn Lâm (Ninh Bình), tiền vệ Nguyễn Tuấn Anh (Nam Định), Lương Xuân Trường (Hà Tĩnh), hay hậu vệ Quế Ngọc Hải (Bình Dương), Trần Đình Trọng (CAHN).

Những cầu thủ này đều có kinh nghiệm "ăn cơm tuyển" và nhận được nhiều tình cảm từ giới mộ điệu. Vì thế, khi họ không có tên trong danh sách ĐTQG, hẳn nhiên có những tiếc nuối. Tất nhiên tài năng và cống hiến của những cầu thủ trên là điều không thể phủ nhận, song trước nhất cần minh định việc triệu tập cầu thủ nào nằm trong thẩm quyền của HLV trưởng. Tiếp đến, HLV Kim Sang-sik đã dẫn dắt đội tuyển Việt Nam gần 1 năm, thế nên thời điểm này không còn phù hợp để thực hiện cải tổ hay làm mới lực lượng.

Nếu theo dõi sát sao các lần công bố danh sách triệu tập ĐTQG, dễ thấy ông Kim dùng người có kế hoạch và lộ trình rõ ràng. Hơn nữa, bộ khung đội tuyển Việt Nam đã được định hình từ ASEAN Cup 2024, do đó bất cứ sự xáo trộn lớn nào cũng là điều không nên. Thực tế trong danh sách triệu tập lần này, lực lượng chủ chốt vẫn là những tuyển thủ đã giành chức vô địch Đông Nam Á. 4 gương mặt không được triệu tập là những trường hợp đang dưỡng thương, bao gồm tiền đạo Nguyễn Xuân Son, Nguyễn Văn Toàn và hậu vệ Phạm Xuân Mạnh, Hồ Tấn Tài.

Thay cho 4 tuyển thủ này là 4 cầu thủ từng được triệu tập vào danh sách sơ bộ tham dự ASEAN Cup, tức đã được ông Kim theo dõi sát sao từ lâu. Đó là Võ Hoàng Minh Khoa (Bình Dương), Trần Bảo Toàn (HAGL), Nguyễn Thái Sơn (Thanh Hóa), Triệu Việt Hưng (Hải Phòng). Ngoài ra, tân binh duy nhất góp mặt trong danh sách là Phạm Lý Đức (HAGL), trung vệ sở hữu chiều cao 1m82 và là phát hiện của đội bóng phố Núi trong mùa giải này, khi góp mặt trong mọi trận đấu từ đầu mùa 2024/25.

Không chỉ Lý Đức (22 tuổi), đa số những gương mặt được triệu tập thay thế đều khá trẻ. Trần Bảo Toàn chỉ 24 tuổi, Võ Hoàng Minh Khoa mới 23 tuổi và Nguyễn Thái Sơn thậm chí mới 21. Đó là sự chuẩn bị cần thiết cho tương lai. Nhất là trong bối cảnh SEA Games 33 diễn ra trong năm nay. Ít nhất U22 Việt Nam sẽ có một vài trụ cột có kinh nghiệm trận mạc tại ĐTQG như Khuất Văn Khang, Nguyễn Thái Sơn hay sắp tới là Phạm Lý Đức. Ngoài ra, trong danh sách triệu tập của đội tuyển U22 cũng có nhiều cái tên đáng chú ý, bao gồm hai cầu thủ Việt kiều Andrej Nguyễn An Khánh, Viktor Lê hay tiền vệ Nguyễn Văn Trường, tiền đạo Nguyễn Đình Bắc.

Phân tích sâu hơn, những cầu thủ nằm trong bộ khung của HLV Kim Sang-sik vẫn thể hiện phong độ ổn định không kém cạnh những cựu binh khác. Trong khung gỗ, với việc Nguyễn Filip xin vắng mặt vì lý do cá nhân, vị trí số một của thủ thành Nguyễn Đình Triệu là điều khỏi phải bàn cãi. Người gác đền của CLB Hải Phòng để lại dấu ấn lớn trong sự hồi sinh của đội bóng này, đặc biệt chiến thắng trước Thanh Hóa tại Cup Quốc gia.

Các trung vệ Bùi Tiến Dũng, Duy Mạnh, Thành Chung, Bùi Hoàng Việt Anh sẽ cạnh tranh các vị trí đá chính, trong khi Thanh Bình và tân binh Lý Đức là những phương án dự phòng. Ở hai hành lang, Trương Tiến Anh và Nguyễn Văn Vĩ đều thể hiện phong độ rất cao. Đã khá lâu rồi đội tuyển Việt Nam mới sở hữu đôi cánh chất lượng như hiện tại. Thống kê chỉ ra, Tiến Anh và Văn Vĩ đã có 5 bàn thắng tại V.League mùa này, con số cực kỳ ấn tượng đối với những hậu vệ biên.

Tại trung tuyến, Quang Hải, Ngọc Tân, Hai Long, Văn Khang và Ngọc Quang vẫn là những lựa chọn đáng tin cậy cho ông Kim. Ngoài ra, Việt Hưng, Minh Khoa và Bảo Toàn là những nhân tố mới có thể tạo ra nét chấm phá. Và quyết định gọi Thái Sơn thay vì Tuấn Anh, Xuân Trường hay Hùng Dũng cho thấy định hướng rõ ràng của HLV Kim Sang-sik trong tương lai.

Cuộc đối đầu với đội tuyển Campuchia vào ngày 19.3 trên sân Gò Đậu có thể là dịp để các tân binh có cơ hội ra sân. So với đoàn quân của HLV Kim Sang-sik, đối thủ không được đánh giá quá cao. Hơn nữa, đây là trận giao hữu quốc tế thuộc FIFA Days, tạo điều kiện thuận lợi để tuyển Việt Nam thử nghiệm đội hình. Đến ngày 25.3, tuyển Việt Nam sẽ bước vào trận mở màn vòng loại thứ ba Asian Cup 2027 gặp đội tuyển Lào. Nếu có kết quả thuận lợi, một số gương mặt mới có thể được trao cơ hội thi đấu trong trận đấu chính thức này. ■

TIN **THỂ THAO**

Vé xem đội tuyển Việt Nam cao nhất 400.000 đồng

Theo thông báo của Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF), vé hai trận đấu của đội tuyển Việt Nam trong tháng 3 tại sân Gò Đậu, tỉnh Bình Dương có mệnh giá vé là 400.000 đồng và 200.000 đồng/vé.

Hai trận đấu của tuyển Việt Nam dịp này là trận giao hữu gặp đội tuyển Campuchia vào 19h ngày 19.3 và trận đấu trên sân nhà, thuộc vòng loại cuối Asian Cup 2027 gặp đội tuyển Lào vào 19h30 ngày 25.3. VFF sẽ bán vé độc quyền trên ứng dụng VinID (nay đổi tên thành ứng dụng OneU). Về thời gian mở bán vé online, đợt 1 sẽ từ 21h ngày 9.3 đến 23h59 ngày 11.3. Đợt 2, từ 00h ngày 12.3 đến 23h59 ngày 15.3 hoặc đến khi hết vé, tùy điều kiện nào đến trước. Khi mua vé, người hâm mộ cần tải tính năng "Mua vé" trên ứng dụng OneU, chọn "Mua vé" và thanh toán bằng hình thức ví điện tử VinID Pay, thẻ nội địa, thẻ quốc tế, điểm Upoint và sử dụng chứng minh nhân dân/thẻ căn cước công dân/hộ chiếu để mua.

S.V

Thủ môn Nguyễn Filip xin vắng mặt tại đội tuyển quốc gia

Trong đợt tập trung dịp FIFA Days tháng 3 của đội tuyển quốc gia, thủ môn Nguyễn Filip xin phép vắng mặt vì ông ngoại của anh bị ốm. Sau khi tiếp nhận thông tin, HLV Kim Sang-sik đã quyết định triệu tập thủ môn Trần Trung Kiên từ đội U22 Việt Nam lên thay thế. Trần Trung Kiên sinh năm 2003, cao 1m91 là một trong những gương mặt trẻ giàu triển vọng và cũng là một trong ba thủ môn của đội tuyển Việt Nam vô địch ASEAN Cup 2024.

Việc triệu tập Trung Kiên không chỉ giúp đội tuyển duy trì chiều sâu lực lượng mà còn tạo cơ hội cho thủ môn trẻ tích lũy kinh nghiệm khi làm việc cùng các đàn anh. Hiện tại, đội tuyển Việt Nam đang tích cực chuẩn bị cho trận giao hữu với đội tuyển Campuchia và trận gặp đội tuyển Lào tại Vòng loại thứ ba AFC Asian Cup 2027. Sự điều chỉnh này sẽ không ảnh hưởng đến kế hoạch chung của đội.

N.N

Giải vô địch quốc gia marathon và cự ly dài

Giải đấu có truyền thống lâu đời lên tới 66 mùa sẽ được tổ chức tại Quảng Trị để các vận động viên, du khách có dịp được khám phá những giá trị lịch sử, văn hóa, tiềm năng du lịch, bản sắc văn hóa độc đáo của mảnh đất Quảng Trị anh hùng.

Giải được tổ chức từ ngày 28-30.3 nhằm chào mừng kỷ niệm Ngày thành lập Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh (26.3.1931 - 26.3.2025); kỷ niệm Ngày Thể thao Việt Nam (27.3.1946 - 27.3.2025) và hưởng ứng ngày chạy Olympic vì sức khỏe toàn dân do Bộ VHTTDL phát động. Giải cũng được xem là nơi phát hiện những tài năng cho thể thao Việt Nam, nơi nhiều chân chạy nổi tiếng tỏa sáng. Giải do Báo *Tiền Phong* phối hợp với Liên đoàn Điền kinh Việt Nam và tỉnh Quảng Trị tổ chức.

T.S

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

"Cây đũa thần" từ kinh tế đêm

● CHI MAI

Các thành phố du lịch hàng đầu thế giới như Bangkok, Pattaya (Thái Lan), Bắc Kinh, Thượng Hải (Trung Quốc)... đang chọn phát triển kinh tế đêm như một "cây đũa thần" để thu hút khách, gia tăng nguồn thu.

Dòng người đổ về các sự kiện trong khuôn khổ lễ hội Vivid Sydney

Thượng Hải và nhiều thành phố khác của Trung Quốc đang triển khai nhiều biện pháp trợ cấp tiền mặt cho các hộ kinh doanh cũng như thúc đẩy giao thông công cộng vào ban đêm. Tại Thượng Hải, những khu vực giải trí từ 19 giờ đến 6 giờ sáng hôm sau đã được xây dựng. Thiên Tân lên kế hoạch xây dựng 6 khu thương mại đêm, gồm đường phố phong cách Italia, phố ẩm thực, quảng trường, công viên... Thạch Gia Trang - thủ phủ tỉnh Hà Bắc giảm giá điện cho các cửa hàng hoạt động muộn. Nam Kinh trở thành thành phố du lịch về đêm hằng năm…

Để kích hoạt thị trường, các tỉnh, thành phố tại Trung Quốc sẵn sàng giảm giá tiêu thụ điện, mở thêm nhiều hàng quán, dịch vụ. Không chỉ là phố đi bộ, khu ẩm thực, để phát triển kinh tế đêm, Trung Quốc còn đào sâu "mỏ vàng" bằng "mũi khoan" văn hóa. Ví dụ điển hình là "Tám phường mười ba ngõ", khu du lịch - văn hóa - thương mại - giải trí trọng điểm của thành phố Lâm Hạ (tỉnh Cam Túc), tiếp đón hơn 12 triệu lượt khách khi đi vào vận hành. Mô hình này xác định đẩy mạnh phát triển văn hóa và kinh tế đêm, với việc tối ưu hóa thiết kế quy hoạch không gian, làm phong phú thêm các loại hình dịch vụ, đưa nghệ thuật ánh sáng vào kiến trúc của toàn khu, để ánh đèn lung linh huyền ảo tôn lên vẻ đẹp của đền đài miếu mạo, những ngôi nhà cổ, cây cầu và dòng suối... Qua đó thu hút du khách đến trải nghiệm, chi tiêu mua sắm.

Từ năm 2023, chính quyền Hồng Kông (Trung Quốc) đã công bố Kế hoạch "Night Vibes Hong Kong" nhằm nỗ lực hồi sinh kinh tế đêm. Theo đó, Hồng Kông triển khai khu chợ đêm ở các địa điểm ven bờ biển, mở cửa từ 15 giờ đến nửa đêm, có khu ẩm thực và khu bán đồ lưu niệm, biểu diễn âm nhạc… Khu ẩm thực cung cấp đồ ăn nhẹ mang đậm chất Hồng Kông và các loại thực phẩm khác, đồng thời các trung tâm mua sắm và nhà hàng gần đó cũng kéo dài thời gian hoạt động. Cục Phát triển du lịch Hồng Kông ước tính số khách đến Hồng Kông năm 2024 khoảng 46 triệu lượt người, tăng 35% so với năm 2023. Thời gian lưu trú trung bình của du khách khoảng 3 đêm và mức tiêu dùng bình quân khoảng 5.800 HKD (18 triệu đồng Việt Nam), tương đương mức năm 2019.

Có thể thấy, du lịch đêm đã được quảng bá mạnh mẽ ngay sau đại dịch tại các thành phố của Trung Quốc để khuyến khích mọi người ở lại lâu hơn, trải nghiệm các điểm tham quan độc đáo và chi tiêu nhiều hơn vào buổi tối. Theo giới chức nước này, sự sôi động của kinh tế đêm là thước đo quan trọng về sức sống đô thị. Phát triển du lịch đêm sẽ thúc đẩy tăng trưởng.

Ngành du lịch Hàn Quốc đã sớm bắt đầu quảng bá hình ảnh đèn neon rực rỡ sắc màu của Seoul để khuyến khích du khách ở lại và chi tiêu. Cuối năm 2024, video "Feel the Night of Korea" tiếp tục tái hiện bức tranh sống động về đêm với những trải nghiệm ẩm thực, vui chơi giải trí, tham quan của nhiều địa danh nổi tiếng tại đất nước Kim Chi như chợ đêm Seomun, nút giao Cheongdam, đảo Myeongseondo, cầu Woljeonggyo, Seouldal, lễ hội pháo hoa Busan, lễ hội Namgang Yudeung… Đến nay, clip đã đạt hơn 70 triệu lượt xem chỉ riêng nền tảng YouTube.

Bên cạnh đó, Hàn Quốc đã triển khai đồng bộ hàng loạt giải pháp để quảng bá sức hấp dẫn của du lịch đêm, tranh thủ cơ hội kích thích chi tiêu của du khách ngoài việc tụ tập trong nhà hàng và quán bar. Nhờ đó, năm 2024, Hàn Quốc đã đón 16,37 triệu lượt khách quốc tế, tăng 48% so với năm trước và bằng 94% so với mức đỉnh cao của năm 2019.

Trong khi đó, Thái Lan lại vận hành vô cùng hiệu quả mô hình du lịch dựa trên các hoạt động tổ chức sự kiện, tiệc tùng. Theo Tổng cục Du lịch Thái Lan, doanh thu du lịch đã tăng 44% chỉ trong tháng cuối năm 2023, thu về tới 1,6 tỉ USD sau khi quốc gia này nới thời gian mở cửa cho các địa điểm giải trí đến 4 giờ sáng. Thực tế, kinh tế đêm là "phao cứu sinh" cho ngành du lịch Thái Lan kể từ sau đại dịch SARS năm 2003. Năm 2016, Bangkok đã vượt qua London (Anh) và New York (Mỹ) để đứng đầu danh sách "Thành phố đáng tham quan nhất" của *Euromonitor*, với gần 35 triệu lượt khách và doanh thu 71,4 tỉ USD. Theo *Bloomberg*, mỗi du khách trung bình ở lại Bangkok 4,8 ngày và chi tiêu 184 USD/ngày, vượt xa các thành phố như New York và London.

Lợi ích kinh tế mà lễ hội đêm Vivid Sydney mang lại cho Sydney (Australia) cực kỳ ấn tượng. Năm 2019, sự kiện kéo dài 3 tuần thu hút khoảng 2,4 triệu du khách và kích thích chi tiêu lên tới 172 triệu USD. Với việc bổ sung các sự kiện ẩm thực (Vivid Food) cùng màn trình diễn ánh sáng trên bầu trời khu vực Circular Quay của 1.000 máy bay không người lái, Vivid Sydney 2023 phá vỡ kỷ lục năm trước với hơn 3,28 triệu người tham gia. Chuỗi sự kiện mang lại lợi nhuận cao cho các doanh nghiệp tại các điểm đến thu hút du khách, đặc biệt là khu thương mại trung tâm Sydney (CBD) trong suốt 23 đêm. Theo báo cáo, lượng khách lưu trú tại các khách sạn ở khu vực CBD trong suốt thời gian diễn ra lễ hội tăng 12% so với lễ hội năm 2022. Đây chỉ là lát cắt trong bức tranh kinh tế đêm đa dạng của thủ đô đất nước Chuột Túi, với doanh thu 3,6 tỉ USD mỗi năm và thu hút gần 5.000 doanh nghiệp tham gia - ví dụ điển hình khẳng định tầm quan trọng của phát triển kinh tế đêm, đặc biệt là tác động đến ngành du lịch.

Thành công trong phát triển kinh tế đêm của các nước là gợi ý cho các quốc gia đang phát triển du lịch trên hành trình khai phá "mỏ vàng" kinh tế đêm một cách bài bản. ■

GÓC BÌNH LUẬN

Không thể chủ quan

● LƯƠNG SAN

Theo Trung tâm Kiểm soát và Phòng ngừa Dịch bệnh Mỹ (CDC), gần 230 ca sởi đã được xác định trong các đợt bùng phát ở miền Tây Texas và một quận lân cận ở New Mexico trong đó đã có 2 trường hợp tử vong. Các quan chức y tế ở cả hai tiểu bang đều lo ngại số ca mắc bệnh dự kiến sẽ còn tăng cao trong những ngày tới do bệnh sởi có tính lây lan cao. Hiện nước Mỹ đang phải đối mặt với cuộc chiến bệnh sởi.

Texas đã công bố ca tử vong đầu tiên do dịch bệnh là một trẻ em trong độ tuổi đi học chưa được tiêm vắc xin, không có bệnh lý, bệnh nền. Các nhân viên y tế tại New Mexico cho biết, họ đang điều tra nguyên nhân tử vong của một người chưa tiêm vắc xin và có kết quả xét nghiệm dương tính với bệnh sởi. CDC khuyến nghị: "Tiêm vắc xin sởi - quai bị - rubella (MMR) vẫn là công cụ quan trọng nhất nhằm phòng ngừa bệnh sởi. Để phòng ngừa nhiễm trùng sởi và lây lan từ các trường hợp nhập cảnh, tất cả cư dân Mỹ nên cập nhật lịch tiêm vắc xin MMR, đặc biệt là trước khi đi du lịch quốc tế, bất kể điểm đến là gì". CDC cũng cho biết, cứ 1.000 trẻ em mắc bệnh sởi thì có từ 1 đến 3 trẻ tử vong do biến chứng của virus.

Ở Mỹ cứ 5 người chưa tiêm vắc xin, có một người mắc bệnh sởi sẽ phải nhập viện. Do vậy, bệnh sởi có thể được phòng ngừa hiệu quả nhất bằng cách tiêm phòng. Người dân cần phải tiêm đủ hai mũi phòng bệnh sởi, bởi một liều có hiệu quả khoảng 93% trong việc ngăn ngừa nhiễm sởi và hai liều có hiệu quả khoảng 97%. Chính vì vậy, CDC cần làm rõ mức độ lây nhiễm lan rộng như thế nào, đồng thời cử người đến tận nơi để thực hiện việc truy tìm ca bệnh đầy đủ nhằm hiểu rõ hơn về những người thực sự đã bị nhiễm loại virus này. Để từ đó có những biện pháp phòng ngừa dịch bệnh.

Có thể thấy, bệnh sởi là một căn bệnh lây truyền qua không khí rất cao. Nó có thể gây ra hậu quả nghiêm trọng về sức khỏe hoặc tử vong, đặc biệt là đối với trẻ nhỏ và trẻ chưa được tiêm vắc xin, do đó người dân không thể chủ quan trong việc phòng chống dịch bệnh. ■

Triển lãm ảnh về quan hệ ngoại giao Việt Nam - Bulgaria

Đại sứ quán Việt Nam tại Bulgaria phối hợp với Bộ Ngoại giao Bulgaria tổ chức Triển lãm ảnh nhân dịp kỷ niệm 75 năm thiết lập quan hệ ngoại giao giữa Bulgaria và Việt Nam. Triển lãm giới thiệu 15 bức ảnh tiêu biểu trong quan hệ ngoại giao Việt Nam - Bulgaria, xuyên suốt lịch sử từ bức ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh hội đàm với Thủ tướng Bulgaria Anton Yugov (tại Sofia năm 1957) cho đến bức ảnh Tổng Bí thư Tô Lâm tiếp Tổng thống Bulgaria Rumen Radev (tại Hà Nội năm 2024).

Triển lãm ảnh diễn ra trang trọng tại trụ sở Bộ Ngoại giao Bulgaria với sự tham dự của Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Georg Georgiev, Cố vấn đối ngoại của Tổng thống Rusi Ivanov, lãnh đạo các đơn vị trong Bộ Ngoại giao, Đại sứ các nước, Hội hữu nghị Bulgaria - Việt Nam và đại diện các hội đoàn trong cộng đồng người Việt Nam tại Bulgaria.

NGUYỄN HÙNG